Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $5.50 Metams
Brooklyne $6.00 Metams

LAISVĖ
THE LITHUANIAN DAILY

Ruoškime išvažiavimus - piknikus "Laisvės" paramai. Jie yra didelė atrama šiam lietuviškos liaudies dienraščiui.

No. 215 LAISVĖS ANTRAŠAS: 427 LORIMER STREET Telefonas: Stagg 2-3878 Brooklyn, N. Y., Trečiad., Rugs. (September) 13, 1939 Pavienio Numerio Kaina 3c. Metai XXIX, Dienraščio XXI

NAZIAI ATMUŠTI VARŠAVOJ

EXTRA!

ANGLAI DAR NEKOVOJA PRIEŠ NAZIUS

London, rugs. 12. — Anglų valdžia pranešė, kad dar tik dabar, pirmą kartą būrys Anglijos kareivių pasiekė Franciją. Iki šiol anglai visai nedalyvavo mūšiuose prieš nazius vakariniame fronte.

NAZIAI IŠMUŠTI ATGAL PER SIENĄ IŠ FRANCIJOS

Paryžius, rugs. 12. — Vokiečiai padarė dar pirmą kiek stipresnę kontr-ataką prieš francūzus ties Siercku, šiauriniame gale vakarinio fronto ir buvo įsiveržę kelis šimtus jardų į Francijos žemę. Bet francūzai išvijo vokiečius ir atmetė juos toliau atgal.

Dar lieka kelios mylios francūzam iki nazių tvirtovių Siegfried linijos.

Vokiečiai jau pradeda didžiosiomis kanuolėmis bombarduot francūzų pozicijas.

VOKIEČIAI SUIMSIĄ 60,000 LENKŲ

Berlin, rugs. 12. — Vokiečiai sako, kad jie apsupą kokius 60 tūkstančių lenkų kariuomenės į vakarus nuo Varšavos.

Vakarinėj Lenkijoj vokiečiai užėmė Poznanių, Gneseną ir eilę kitų miestų ir guberninį miestą Lomžą į rytų šiaurius nuo Varšavos.

Berlin. — Vokietijoj nuo rugsėjo 25 d. bus apribota ir kiekis duonos, kiek jos galima gaut pirkt kiekvienam asmeniui per dieną bei savaitę.

Anglija Kariausianti Iki Hitlerio "Nušlavimo"

London. — Anglijos kolonijų ministeris Anthony Eden ir informacijų ministerija užreiškė, kad Anglija tol kariausianti, "kol bus iššluotas hitlerizmas" iš Vokietijos. Anglija darysianti taikos sutartį tiktai su būsimąja nauja Vokietijos valdžia; bet, sako, ta sutartis nebūsianti pakartojimas Versalės sutarties, kuri buvo nepakenčiama (ir nepakeliama) Vokietijai.

Italija Sako, Kad Naziai Galėsią Kariaut 6 Metus

Roma. — Italijos fašistų spauda pasakoja, kad Vokietija išanksto priruošus sau maisto ir karo reikmenų karui bent šešių metų ilgio.

Anglų Laikraštininkų Protestas Prieš Aklą Cenzūrą

London. — Anglijos cenzūra nepraleidžia beveik jokių žinių apie daromus karo veiksmus bei prisirengimus prieš Vokietiją. Anglų Laikraštininkų Sąjunga dėl to pasiuntė protestą valdžiai ir reikalauja "suteikt piliečiams tinkamų žinių."

ORAS. — Trečiadienį bus lietaus.

Anglijos Valdžia Tik Lošia, o Nekariauja Prieš Nazius,—Sako Žymus Anglų Laikraščių Leidėjas Lordas Beaverbrook

London. — Lordas Beaverbrook, leidėjas "Evening Standardo" ir kitų angliškų laikraščių, aštriai juose smerkia valdžią ministerio pirmininko C h a mberlaino, kad jinai tiktai lošia, būk "kariauja" prieš Hitlerį, o iš tikrųjų ta valdžia nedaro jokių rimtų žingsnių prieš Vokietiją.

Kad Anglija kol kas tiktai nuduoda, būk jinai "kariauja," bet tikrumoj nieko panašaus dar nedaro prieš nazius, tatai supranta "devyniolika iš kiekvienos dvidešimties anglų," sako tas žymus leidėjas dešiniųjų laikraščių Anglijoj.

Sykiu jis smerkia angliškus pelnagrobius, kad jie taip staiga pabrangino reikalingus karui daiktus. Antai, jie dveja tiek pakėlė kainą net smėlio maišų, kuriais apkraunami valdiški ir kiti vieši rūmai, kaip apsauga nuo nazių lėktuvų bombų.

London, rugs. 12. — Nazių submarinai paskandino dar 5 Anglijos prekinius laivus; tai jau 16 iš viso.

Kodėl Lenkijai Bus Labai Sunku Atsilaikyt Prieš Vokietiją

Maskva. — Lenkijai bus labai sunku toliau gintis nuo vokiečių, — rašo vyriausi Sovietų laikraščiai "Pravda" ir "Izviestija," — ir štai kodėl:

Per dešimt pirmų karo dienų vokiečiai užėmė didelius plotus, kuriuose buvo beveik visa svarbesnė Lenkijos pramonė. Lenkija neteko visų savo žibalo - aliejaus šaltinių, Jaroslawo srityje; lenkai prarado 96 procentus savo angliakasyklų ir svarbiausius ginklų ir amunicijos fabrikus Sandomierze.

Lenkija dabar visai atkirsta nuo jūrų.

Anglija ir Francija vis dar neduoda sekmingos pagelbos Lenkijai.

Vokiečiai kur kas geriau ginkluoti už lenkus lėktuvais, tankais ir didžiosiomis kanuolėmis.

Jeigu vokiečiams pavyks sujungt savo armijų "lanką" į rytus nuo Varšavos, tai bus kaip maiše užraukta 200 iki 250 tūkstančių Lenkijos kariuomenės Poznanėje ir šiaip didokame plote į vakarus nuo Varšavos.

Lenkai neturėjo gana tvirtovių vakariniame šone. Tas faktas taip pat palengvino vokiečiams greitai laimėti pirmąsias pergales.

Varšava. — Pats Hitleris ir jo pirmoji ranka Goeringas, orlaivyno ministeris, atvyko į Varšavos priemiesčius padrąsint savo armiją, kad greičiau užimtų Varšavą.

Ryga. — Latvija mobilizuoja savo armiją.

Vokiečiai Žada Apsupt Varšavą iš Rytų Šono

London, rugs. 12. — Pranešama, kad lenkai atmušė vokiečius kelias mylias atgal Varšavos priemiesčiuose ir suėmė kelis nazių tankus.

Berlin, rugs. 12.— Naziai pripažįsta, jog Varšavos priemiesčiuose jie turėjo pasitraukt kiek atgal, bet tai, girdi, "tiktai taktikos sumetimais."

NAZIAI 50 MYLIŲ Į RYTUS NUO VARŠAVOS

Berlin, rugs. 12. — Didžioji dalis vokiečių armijos persigrūmė per Varšavos-Siedlce geležinkelį. Siedlce yra už apie 50 mylių į rytus nuo Varšavos.

Šiuom žygiu naziai grumoja atkirst Varšavą nuo likusios vakarinės Lenkijos.

Nazių Karas prieš Bepusiškų Kraštų Laivus

Berlin. — Vokietijos submarinai grobs Amerikos ir kitų bepusiškų šalių laivus, kurie gabens maistą ar kitus reikmenis Anglijai ar Francijai. O jeigu negalima bus tų laivų parsivaryt į Vokietiją, tai nazių submarinai skandins juos.

Berlin, rugs. 12.— Naziai praneša, jog per 24 valandų kovą į šiaurius nuo Lodziaus vokiečiai nukovę 2,000 lenkų ir sužeidę 5000.

Nazių Submarinas Sustabdė ir Iškrėtė Amerikos Prekybos Laivą; Naziai Grobs Bei Skandins "Kontrabandos" Laivus

Mobile, Albama. — Atplaukė amerikinis prekybos laivas "Wacosta," kurį Vokietijos submarinas buvo sulaikęs ties Airijos pakraščiu. Naziai tris valandas krėtė sulaikytą "Wacostą," jieškodami, ar jis negabena kokių reikmenų Anglijai. Jie nerado kontrabandos daiktų šiame laive, tai ir paleido jį plaukt į Jungtines Valstijas.

Vokietijos submarino kapitonas užreiškė, kad nazių submarinai b o m b a r d uos Amerikos laivus, jeigu tie laivai nesustos ir nepasiduos kratai, pagal vokiečių submarinų komandą.

"Wacosta" plaukė su degtine ir kitais paprastais kroviniais iš Škotijos į New Yorką; taip pat vežė namo kiek amerikiečių.

LIETUS TARNAUJA LENKAM PRIEŠ NAZIUS

Paryžius, rugs. 12. — Dabartiniai lietūs Lenkijoj labai apsunkina veikimą vokiečių tankam ir motorizuotai jų armijai.

L. George Smerkia Anglijos Valdžią, Kad Ji Atmetė SSRS Talką

Philadelphia, Pa. — Tai pati Anglijos valdžia padėjo naziams kare prieš Lenkiją ir sustiprino Hitlerį prieš Angliją ir Franciją, todėl, kad Anglijos ministeris pirmininkas N. Chamberlain atmetė Sovietų siūlytą pagelbą Lenkijai. Taip rašo "Philadelphijos Recorde" D. Lloyd George, garsus anglų demokratinis politikas, kuris buvo Anglijos ministeris pirmininkas laike praeito pasaulinio karo.

Šiame rašte Lloyd George sako:

"Vorošilovas (Sovietų apsigynimo komisaras) padarė tokį pasiūlymą Anglijos kariniams p a s i u n tiniams (Maskvoj): Dvi galingos Rusų armijos maršuos prieš Vokietiją: viena prieš Rytų Prūsiją, o antra per Krakovą prieš Vokietiją. Rusijos oro laivynas lėks į mūšius prieš Vokietijos oro laivyną..."

Bet Anglijos valdžia atmetė tokį Sovietų planą; ir Lloyd George karčiai už tai smerkia dabartinius Anglijos valdovus. Jie, kaip ir Lenkijos ponai, priešinosi praleidimui Sovietų armijos ar sovietinių lakūnų per lenkų žemę prieš nazius.

Kas liečia Sovietų oro laivyną, tai seniau buvęs Anglijos ministeris pirmininkas Lloyd George vadina jį "lygiai galingu, kaip ir Vokietijos oro laivynas."

"Tai yra tragedija, kad tas Rusijos planas buvo atmestas, ir už tą tragediją krinta atsakomybė ant Anglijos valdžios žioplumo," rašo Lloyd George. "Tuom žioplumu jinai prarado galingą R u s i j o s paramą" (prieš nazius), sako jisai.

KOMUNISTŲ PARTIJOS LAIŠKAS PREZIDENTUI ROOSEVELTUI

Amerikos Komunistų Partijos generalis sekretorius Earl Browder ir jos pirmininkas William Z. Foster pasiuntė sekamą laišką prezidentui Rooseveltui ir visiems kongresmanams ir senatoriams, užtikrindami, jog ši Partija remia prezidento politiką, kurią užgiria dauguma Amerikos žmonių:

LAIŠKAS

1939 m. Rugsėjo 11 d.

Fr. D. Rooseveltui, Jungtinių Valstijų
Prezidentui, ir Kongreso Nariams

Gerbiamieji Prezidente ir Kongreso Nariai!

Šioje pasaulinio krizio valandoje, kuomet baisiausia katastrofa gula ant milionų vyrų, moterų ir vaikų kitose šalyse ir grumoja pačiai mūsų šaliai, tai amerikiečių mintis krypsta į klausimą tautinės mūsų vienybės, į vienybę didžiosios daugumos Amerikos žmonių—gint šios šalies reikalus, stiprint ir platint taikos ideją ir rūpintis tuom, kaip užtikrint Amerikai visuomeninį ir tautinį saugumą.

Mes siunčiame jums šį laišką vardu Jungtinių Valstijų Komunistų Partijos, kuri šitaip vienbalsiai pasisakė visašališkoje savo konferencijoje, kur dalyvavo 650 jos atstovų iš visų valstijų, Chicagoj 1939 m. rugsėjo 1, 2 ir 3 dienomis. Mes išreiškiame jums, kurie esate atsakomingi už gerovę šios šalies ir jos žmonių, tvirtą mūsų Partijos vienybę su viltimis, siekimais ir troškimais didžiausios daugumos žmonių Amerikoje; išreiškiame karštą norą mūsų Partijos ir visų jos narių sutartinai veikti su šia dauguma ir jos išrinktais atstovais dėlei bendrųjų reikalų ir bendrosios gerovės.

Tatai juo labiau reikalinga, kad Amerikos Komunistų Partija, nors savaimi palyginti neskaitlinga mažumos partija, yra viena iš pastoviausių ir sparčiausiai augančių mažumos partijų ir daro kur kas platesnę įtaką viešajai nuomonei, negu kad ši Partija turi narių. Kreiptis į jus šiuom laišku taipgi pasidarė ypač reikalinga todėl, kad yra vedama atkakli, stipriai organizuota neteisybių kampanija, kuri mėgina nupiešt šią Partiją kaip neamerikonišką, kaip agentūrą kokio tai svetimo šeiminink̃o, atkreiptą prieš Amerikos žmonių reikalus ir jų vienybę—tos neteisybės perstato mūsų ištikimybę socializmo principams kaip neištikimybę mūsų šaliai ir jos žmonėms. Bet tuos šmeižtus sumuša mūsų politinės pažiūros, mūsų darbas ir mūsų nusistatymas dabartiniame krizyje.

Mes esame amerikiečiai, kurie mylime savo šalį, ir esame pasiryžę tarnaut savo kraštui geriausiomis mūsų mintimis ir energiškiausiais veiksmais.

Kaip kad mes suprantame Amerikos padavimus ir Konstituciją, tai visi žmonės, partijos ir grupės turi atsakomybę ir pareigą aiškiai, neabejotinai pasisakyt, kad jie tvirtai ir besąlyginiai gins Amerikos visuomeniską ir tautinį saugumą; todėl mes tikime, jog visi, tame skaičiuje ir komunistai, turi pilną teisę dalyvaut viešajame demokratiniame mūsų šalies gyvenime ir dalyvaut bendruose jos reikaluose-uždaviniuose, be jokio skirtumo kas liečia tikybą ar politinę organizaciją, kuriai kas priklausytų.

Mes pabrėžiame, jog mes stipriai remiame mūsų šalies Prezidento nusistatymą prieš Amerikos įvėlimą į karą arba į varžybas ir prieštarivimus, kurie jau įstūmė didelę dalį Europos į suirutę. Mes remiame Prezidento išreikštą pasiryžimą vartot šios šalies įtaką, kad karas neišsivystytų dar plačiau, ypatingai, kad į tą karą nebūtų įtraukta Šiaurinė, Centralinė ir Pietinė Amerikos. Mes remiame Prezidento pasiryžimą, siekiantį užbaigt šį karą kuo greičiausiai ir taip, kad daugiau jau niekad nepasikartotų bandymai ginklais išspręst kivirčus tarp įvairių tautų.

Viltis tautinės vienybės šioje šalyje glūdį tame, kad suburt visus amerikiečius remti šitokią politiką ir remti Prezidentą, kuris geriausiai išreiškė, kas yra žmonių širdyse ir mintyse.

Mes savo balsais prisidedame prie žmonių, kurie smerkia visus mėginančius asmeniškai pasipelnyti arba ką tokio siaurai partijiniai sau laimėti šiose pasaulinio krizio sąlygose, kurios stipriai paliečia ir mūsų žmones. Mes prižadame, jog mūsų Partija veiks išvien su visais tais, kurie pirmoj vietoj stato tarnavimą šalies reikalams ir ne tiek paiso savo asmeninių, partijinių ar klasinių reikalų—o šitoks tarnavimas šalies reikalams tegali būt tiktai naudai milžiniškos žmonių daugumos, kurie bile srityje darbuojasi bendrajai gerovei.

Mes kreipiame dėmesį į faktą, jog mūsų šalis, galingiausia pasaulyje, yra nusistačius linkui pasaulinio karo pavojaus, svarbiausiais atžvilgiais, panašiai kaip yra nusistačius antra galingiausia valstybė, Sovietų Sąjunga. Viena ir antra šalis yra bepusiškos (neutralės) kas liečia pasinešimus ir siekimus besivaržančių imperialistų; abidvi užjaučia tautas, kurių nepriklausomybei grėsia pavojus; abidvi karštai trokšta tvarkaus ir taikaus pasaulio; abidvi nori padaryt pasaulį saugiu žmoniškai kultūrai, mokslui, darbui ir žmonių laimei. Šis bendras nusistatymas dviejų didžiausių pasaulyje valstybių atspindi gilius bendrus tautinius reikalus, ir jie turės anksčiau ar vėliau,—geriau anksčiau,—pasireikšt bendroj politikoj ir bendrame veikime, sykiu su visomis panašiai nusistačiusiomis tautomis ir valdžiomis, politikoje, siekiančioje pašalint naikinimo jėgas nuo žemės, įsteigt tvarkius tarptautinius santikius, užtikrint pasaulinę taiką.

Su gilia pagarba,
USA Komunistų Partija
per
Wm. Z. Foster, Pirmininką, ir
Earl Browderį, Generalį Sekretorių.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY

The Laisve, Inc.

every day, except Sunday

427 LORIMER STREET, BROOKLYN, NEW YORK

Tel. Stagg 2-3878

President - - - - - Jos. Kairys
Vice-President - - - K. Petrik
Secretary-Treasurer - J. Gasiunas
Editor - - - - - - Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	$5.50
Brooklyn, N. Y., per year	$6.00
Foreign countries, per year	$6.50
Canada and Brazil, per year	$5.50
United States, six months	$3.00
Brooklyn, N. Y., six months	$3.25
Foreign countries, six months	$4.00
Canada and Brazil, six months	$3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Ko Norima Tuomi Pasiekti?

Šiame "Laisvės" numeryj gerbiamas skaitytojas matys Amerikos Lietuvių Kongreso Centro Komiteto sekretoriaus, L. Joniko, pareiškimą. Jis reikalingas perskaitymo ir pagalvojimo. Pasirodo, kad keturi to komiteto nariai susirinko ir nutarė Amerikos Lietuvių Kongresą likviduoti! Tais nariais yra R. Šniukas, dr. Montvidas, E. Mikužiutė ir P. Grigaitis (pastarojo, beje, į tąjį komitetą kongresas niekad neišrinko; jis buvo įsileistas paties komiteto, kai mirė Julius Mickevičius).

Kad Grigaitis su savo pasėkėjais jau senai norėjo Amerikos Lietuvių Kongresą likviduoti, tai nebuvo paslaptis. Jis prie to jau senai rengėsi. Taigi šis jo pasekėjų "žygis" nėra jokia staigmena. Nesuprantama tik tas, kodėl gi tokiam svarbiam klausimui rišti nebuvo sušauktas visas komitetas? Kodėl taip negražiai buvo pasielgta?

Sekretorius Jonikas štai kokius dalykus iškelia:

"Grigaitis savo rašte aiškina, jog ALK Centro Komiteto posėdis vis vien "įvykęs," nors 'vilniečiai' ir nedalyvavo. Girdi, 'sekretorius Jonikas tris kartus buvo prašomas sušaukti posėdį, bet vis sakė, kad 'vilniečiams' esą dėl tos ar kitos priežasties nepatogu.'

"Čia nieko nepaprasto. Nuo pat Kongreso susitvėrimo man buvo pavesta pareiga šaukti Centro Komiteto posėdžius ir kiekvienu sykiu atsiklausdavau telefonu visus narius ar tas laikas jiems yra patogus. Jeigu vienas ar kitas Centro Komiteto narys atsakydavo, jog jam tas vakaras nepatogu, tai pasiūlydavau kitą vakarą. Posėdžio niekados nešaukiau iki pirma visi nesusitaikydavom ant laiko. Čia dar galiu pažymėti, jog daugiausiai posėdžių negalėdavo įvykti originaliai nužymėtu laiku dėlto, kad tai buvo 'nepatogu' pačiam P. Grigaičiui.

"Kas liečia šį 'posėdį,' tai jis ne vieniem 'vilniečiam' buvo nepatogus, bet ir panelei Mikužiutei. Su ja kalbėjausi Chicagos skyriaus piknike ir sutikome, jog šią savaitę šaukti posėdis kaip man, taip ir jai nepatogu. Abudu sutikome, jog patogiausias laikas posėdžiauti bus kaip panelė Mikužiutė sugrįš iš New Yorko, kur ji šiom dienom išvyko į SLA Pildomosios Tarybos posėdį.

"Pagaliaus kodėl p. Grigaitis taip labai užsispyrė atlaikyti Centro Komiteto posėdį rugsėjo 6 dieną? Juk tai jau devintas šių metų mėnuo, o Centro Komitetas posėdžio šiemet dar neturėjo. Ir tai ne iš sekretoriaus ar "vilniečių" kaltės, bet paties p. Grigaičio. Kelis sykius visi Centro Komiteto nariai yra buvę susirinkę, bet posėdžio nebuvo galima atlaikyti, nes visų pirma Grigaitis pakišdavo tai vienokį, tai kitokį "ultimatumą" Kongresą likviduoti. **Juk ne sekretoriaus ir ne 'vilniečių' kaltė, kad jau dvieji metai kaip neskelbiama finansinė Centro Komiteto atskaita."**

Ar ne keista? Sekretorius Jonikas tarėsi su p-le Mikužiute ir priėjo išvados, **jog Centro Komiteto posėdį laikys tuomet, kai ji sugrįš iš New Yorko.** Bet štai, Grigaitis vėliau jai padiktuoja, kad ji turi dalyvauti posėdyj anksčiau, kaip buvo tarta, na, ir ji, ir dr. Montvidas dalyvauja ir nutaria "kongresą likviduoti"!

Šis tų keturių asmenų elgėsis yra nieku būdu nepateisinamas. Jie, matyt, jokios atsakomybės prieš visuomenę neima. Tie trys asmenys, kuriuos Clevelando suvažiavimas išrinko dirbti bendrai ir dirbti konstruktyvį darbą, paklausė Grigaičio ir vykina gyveniman jo užmačias.

Mes manome, kad sekretorius Jonikas ir pirmininkas R. Šniukas turi susieiti, pasitarti ir sušaukti bendrą susirinkimą visų Centro Komiteto narių. Tik tuomet turėtų būti visas klausimas išdiskusuotas ir padarytas atatinkamas tarimas.

Grigaičio čia reikia juo mažiausiai paisyti, nes tai yra žmogus, kuris niekad nieko konstruktyvaus nesukūrė, o tik viską ardė ir tebeardo!

Gerai Atsakyta

"Vilnyj" skaitome:

"'Draugas' rašo: 'Mes lietuviai negalime pamiršti mums padarytų lenkų skriaudų, bet mes privalome atsiminti kokiais keliais eina tie, kurie terioja Lenkiją. Mums nepakeliuj komunistų-nacių frontas: Mes su anglų-francuzų frontu.'

"Kam taip begėdiškai meluoti būk komunistai eina su naziais? Nejaugi p. Šimutis nesibijo nei smertelno grieko, taip begėdiškai meluodamas.

"Kur, kada komunistai ar Sovietų Sąjunga užpuolė Lenkiją?

"Juk Lenkijos frontas Rytuose stovi beveik be jokios apsaugos. Lenkai žino, kad Sovietai jų neužpuls. Lenkija yra padariusi su Sovietų Sąjunga nepuolimo santykiuose su Sovietais.

sutartį. Lenkijos valdžia yre geruose

"Na, o 'Draugas' begėdiškiausia meluoja, būk naziai ir komunistai turi kokį tai 'bendrą frontą.'

"Be to, Lenkijos komunistai šiame kare kariauja prieš Vokietiją. Ir jie kariauja prieš nazių agresorius daug geriau, negu kunigai, kurie tik poteriauja.

"Pono Šimučio begėdiškas tauzijimas būk bolševikai su naziais turi bendrą frontą yra šlykštus melas.

"Su naziais bendrą frontą turėjo patsai Šimutis, kuris gyrė tų judošių kriminalius darbus Ispanijoj."

Melagiui Per Nosį

Aną dieną visiškai prasiradęs politiniai žmogus, B. Gitlow, liūdijo Dieso komitetui, būk komunistai gavę pinigų iš Maskvos ir jais finansavę John Brophy kovoje su Lewisu mainierių unijoj. John Brophy šiuo tarpu yra labai žymus veikėjas CIO. Buvo aišku, kaip diena, kad Gitlowui ir Diesui rūpėjo ne tiek komunistus pašmeižti, kiek dūrimas peilio į CIO nugarą.

Kai tik Dieso komitetas "anti-amerikinės veiklos" tyrinėjimus pradėjo, mes sakėme, jog tai bus atkreipta vyriausiai prieš CIO. Šiuo metu tatai pasitvirtina.

John Brophy išleido atvirą ir griežtą pareiškimą, kuriame, be kitko, sako:

"Aš visiškai ir griežtai užginčinu, būk kada nors esu gavęs bent vieną centą, tiesioginiai ar netiesioginiai, iš Komunistų Partijos mano 1926 metų kampanijai į United Mine Workers of America prezidento vietą.

"Nesu komunistas. Neigi aš esu Komunistų Partijos agentas, kaip yra sakoma (Gitlowo meluose Diesui); juomi niekad nesu buvęs. Aš esu ir visuomet buvau komunizmui priešingas."

John Brophy pasiuntė šitą pareiškimą Dieso komitetui, reikalaudamas, kad jis būtų įdėtas į oficialinius rekordus.

Pažiūrėsime, ką į tą pasakys lietuviški laikraščiai, kurie Gitlowo provokatoriškus nonsensus išspausdino apsilaižydami. Jeigu jie turėtų užtenkamai doros ir laikraštinės etikos, tai jie privalėtų išspausdinti šį Brophio pareiškimą toj pačioj vietoj, kur jie spausdino Gitlowo plepalus.

Francijos kareiviai iš Vinsennes barakų traukia į karo frontą prieš nazius. Esą ir tokių, kurie panašiai karan traukė 1914-1918 metų pasauliniame kare.

Kaip Praėjo Lietuvių Diena Pasaulinėje Parodoje

Jeigu būtų skaisčiai švietusi saulė, būtų daug blogiau buvę. Būtų buvę nepaprastai karšta. Ir taip jau nors oras buvo ūkanotas ir dangus nuolat gązdino lyti, minioje buvo karšta, kaip maiše. Dėl vietos stokos žmonės turėjo spaustis prie vienas kito, kvėpuoti į kito pakaušį. Kiek ten išviso žmonių buvo, — ir pats karalius Salamonas nepasakytų.

Jų buvo daug, nors iš minios atskirti, kas lietuvis ir kas ne,—labai sunku. Bet galėjai eiti kur nori, į kurį nori pavilijoną — visur galėjai išgirsti lietuvių kalbą. Taigi, nesiginčykim: rugsėjo dešimtą dieną pasaulinė paroda buvo lietuvių, suvažiavusių iš visos Amerikos, užkariauta.

Paradas

Maršuota ir vaikščiota po parodos aikštes buvo perdaug. Viena, patys dainininkai gali paliūdyti, kad tas maršavimas juos gerokai išvargino, o antra, tas maršavimas buvo ne pavyzdingiausias. Žygiuoti su maršu yra gražu tada, kai tas žygiavimas vyksta labai tvarkingai, gražioje rikiuotėje. Iš dainininkų ir dainininkių negalima reikalauti, kad jie eitų koja kojon, kaip kokie gvardijos kareiviai. Bet jeigu jau žygiuojama su muzika ir rikiuotėje, tai reikia stengtis, kad maršo ritmas rikiuotėje būtų išlaikomas. To galima buvo kiek iš anksto pasimokyti, pasipraktikuoti. O dabar bėgiojimo, puldinėjimo ir blaškymosi buvo net perdaug.

Ta pati pastaba ir legionieriams. Jų organizacija pusiau karinė, jie eina rikiuotėje, uniformuoti, daugumas jų yra buvę kariuomenėje, bet kariškos disciplinos jų tarpe buvo nematyti. Jie nesiskyrė savo žygiuote nuo dainininkių. Pavyzdžiui, kai kurie legionieriai turėjo šautuvus, bet juos vartaliojo kaip kokius pagalius. Šautuvui užsidėti ant peties ir nusiimti yra griežtos taisyklės, prieš einant į paradą jas reikėjo išmokti ir būreliuose pasipraktikuoti. Be to, būtų gražiau buvę, jeigu ligionieriai savo postais būtų nesusimaišę tarp choristų, o būtų ėję vienoje rikiuotėje pagal vieną disciplinuotą komandą. Tam, matyt, nebuvo pasiruošta.

Muzika

—Gera muzika, gera pradžia—žmonės sako. Orkestrai, kurie grojo parado maršus, buvo įvairūs. Daugumas jų buvo sudaryti iš jaunų, dar tik pradedančių groti muzikantų. Iš jaunuolių daugiau negalima buvo ir reikalaut. Jie pagrojo taip, kaip mokėjo. Tačiau jų uniformos buvo daug kartų gražesnės už jų muziką. Uniformos tikrai generoliškos, žiūrovo akį jos patraukia, bet kai kurių orkestrų tai tik vienas barabanas už visus muzikantus grojo.

Matyt, kad tos dienos rengėjai laikėsi tokio principo: juo daugiau, juo geriau. Bet to principo lietuvių dienoje nereikėjo taikyti. Iš gerųjų reikėjo atrinkti tik pačius geriausius. Kokybė turėjo daugiau sverti už kiekybę.

Dainos

Mes nesam priešginos ir nemanom, kad visa bloga, kas ne mūsų daryta. Tą patį galima pasakyti ir apie chorų sudainuotas dainas. Žinant tas visas sąlygas, kuriose choram teko tai dienai ruoštis, jie sudainavo neblogai, sutardami, susiklausydami. O jeigu ir pasigirsdavo kokių disonansų, juos išlygindavo garsikalbiai, perduodami nebegryną balsą, o kiek sufalsifikuotą.

Bet kitaip negalima buvo. Dainų žmonės klausėsi ir jomis buvo patenkinti. Gen. dirigentas buvo prof. I. Žilevičius.

Šokiai

Tuos visus kubilus, bezdingėles, kepurines matyti galėjo tik tie, kurie mokėjo ant kazlų arba kėdžių pasilypėti. Visi žiūrovai nusiskundė, kad toji estrada per žema ir toliau sėdintieji nieko negalėjo matyti, o kurie stovėjo už tų medinių ožių, strykčiojo aukštyn, bet strykčiodamas ne ką tepamatysi. Estrada tikrai per žema buvo šokiams. Komitetui reikėjo iš anksto pasižiūrėti. Tiesa, kai kurie komiteto nariai viešai savo kalbose sakė, kad parodos viršininkai neištesėjo to, ką buvo žadėję. Per maža buvo ir kėdžių. Tačiau komiteto pareiga buvo žiūrėti ir stengtis, kad viskas būtų teisėta.

Kalbos

Kalbų nestigo. Arba geriau pasakius, jų buvo net perdaug. Nes jas pradėjus žmonės kėlėsi iš vietų ir pradėjo išsivaikščioti. Kalbėtojams jas reikėjo kiek galint trumpinti, būtų neatsitikę taip, kaip atsitiko. Prieš Lietuvos ministerio Žadeikio kalbą pranešėjui nebūtų reikėję per garsiakalbį šaukti:

—Prašom neišsivaikščioti, palaukit, paklausykit jo ekscelencijos ministerio kalbos!

Tas kreipimasis daugelį privertė nusišypsoti. O poną ministerį pasitiko neparastai šykštūs aplodismentai.

Bendros Išvados

Yra gudruolių, kurie sako:

—Tu dirbk, o aš tave mokysiu.

Mes prie tų gudruolių neprisidedam. Šitos pastabos padarytos ne tuo tikslu. Mes norėjom toje dienoje dalyvauti, mes būtume stengęsi, kad ji kuo geriausiai pasisektų. Bet kai apjakėliai panoro nelaikyti mūsų organizacijų lietuviškomis, mes palikom nuošalyj. Tačiau mes niekad tai dienai blogo nelinkėjom, nes toji diena jungiama ne su viena kuria grupe, o su visa Lietuva. To darbo, kuris kitų pajėgomis atliktas, mes neignoruojam, mes tik norim iš jo pasimokyti patys.

Ilgai laukta diena praėjo. Gal būt, ji galėjo būti geresnė, bet jai suorganizuoti tokiai, kokia ji buvo, taip pat daug darbo ir rūpesčių reikėjo. Tiems, kurie nuoširdžiai dirbo ir stengėsi, kad ji būtų geriausia, mes reiškiam savo pagarbą.

Koresp.

Prašome Greito Atsiliepimo

Šiom dienom išsiuntinėjome atvirutes tiems dienraščio "Laisvės" skaitytojams, kurių prenumerata pasibaigė. Prašome greit užsimokėti, nes Europiniam karui plečiantis viskas brangsta, tai ir "Laisvei" finansinė našta sunkėja.

Neprašykite laukti mokesties už prenumeratą, nes "Laisvės" bilų apmokėjimo firmos nelaukia. Jos nepaiso — yra ar nėra pinigų, sukako laikas ir "Laisvė" turi užsimokėti bilas. Dėl tos priežasties "Laisvė" 'negali perilgai laukti mokesčio už prenumeratas.

Šis mėnuo yra paskirtas minėjimui "Laisvės" Jubiliejaus. Šį mėnesį turime darbuotis gauti "Laisvei' naujų skaitytojų. Prašome visų "Laisvės" platintojų darbuotis, kad gauti kuo daugiausiai naujų skaitytojų.

Europinis karas plečiasi, kaip kokia baisi epidemija, nešanti mirtį tūkstančiams žmonių, ardydama viską, ką tik civilizacija sutvėrė per eiles metų. Žmonės nori teisingų žinių apie karą. "Laisvė" teisingai paduoda žinias, tad reikia platinti ją. Dabar lengva užrašyti "Laisvę" tik reikia darbuotis.

Jau esam minėję, kad reikia prašyti iš biznierių pasiskelbimų šį mėnesį. Tie pasiskelbimai kartu skaitysis kaipo Jubiliejiniai pasveikinimai. Tokių pasiskelbimų drg. Girnienė iš Binghamton prisiuntė jau tris. Jų visur būtų galima gauti tik reikia pakalbinti biznierius.

Prenumeratas, skelbimus, draugijų pasveikinimus "Laisvės" Jubiliejum prašome siųsti šiuo antrašu:

"LAISVĖS" ADMINISTRACIJA
427 Lorimer Street, Brooklyn, N. Y.

Anglų Kariniai Laivai Lydės Savo Prekinius Laivus

London. — Anglijos valdžia nutarė siųst karinius savo laivus kaipo palydovus prekiniams Anglijos ir Francijos laivams, gint šiuos prekinius laivus nuo Vokietijos submarinų. Prekiniai laivai taip pat ginkluojami kanuolėmis.

Berlin, rugs. 11.— Naziai žada "per kelias valandas užimt Varšavą."

Moterų Seimas, įvykęs rugsėjo 7-9, Brooklyne, nutarė įsteigt Moterų Tarybą, kurioj galės priklausyt visokios moterų organizacijos. Kuri draugija pirmutinė įvykins Seimo tarimą—įstos Tarybon?

MOTERŲ ŽINIOS

Moterų Seimą paskaitos, sukėlusios audringą entuziazmą Seime, bus skolinamos draugijoms-kuopoms skaityt savo susirinkimuose. Paskaitų reikalaukite pas Moterų Tarybos sekretorę K. Petrikienę.

"Aš Myliu Savo Darbą"

Paskilbusi darbininkų organizatorė, kalbėtoja ir "Sunday Worker" kolumnistė Elizabeth Gurley Flynn sulaukė 49 metų pereitą mėnesį. Ar ji sen? Ji pati atsako: "Žinoma, ne." Tik ji nusiskundžia, kad ją "sendina" susirinkimų pirmininkai, perstatydami "veterane."

Toji skersai ir išilgai Ameriką žinoma moteriškė pirmą prakalbą pasakius Harlemo socialistų kliube, 1906 m. Savo prakalbai medžiagą ėmus iš Bebelio knygos "Moteris ir Socializmas." Flynn sako:

"Ji parašyta su tokia simpatija ir supratimu, kad ištikro atrodė moters rašyta." Ta knyga ją pastačius ant kojų. Prie to, ji dėkinga tuomet ant kampų kalbėtojavusiam Tom Lewis, kuris išrodinėjo ir smerkė skurdo priežastis. Jo kalba, kaip ir gyvi vaizdai-pergyvenimai paliko joje neišdildomą neapykantą kapitalizmui ir priejautą, pasišventimą kovai prieš jį.

Namie, sako Flynn, viešpatavo nedateklius ir skurdas; sunkiai dirbas ir kartais bedarbis tėvas, taipgi susirūpinusi motina nepajėgė vargelio prašalint. Skurdas ir kančios siautė aplink: ji matė merginą darbe nupjautais pirštais; ji mokykloj girdėjo iš gretimos dirbtuvės klyksmą mergaitės, kurios plaukus nuplėšė įsisukus, neapsaugota mašina; ji matė raudant įkalintą benamį senuką. Ir dėlto, sako draugė Flynn, "būdama 16-kos metų pasirinkau kelią kovos prieš kapitalizmą ir niekad nesigailėjau. Aš myliu savo darbą."

Jos jaunatvės sekretas, tariant jos pačios žodžiais yra: "Užmiršk save. Senatvė reiškia, kad kelias užpakalyje ilgėja, o priešais trumpėja. Bet jei gyvenimui turime tikslą, tada tik prieš mus likusis kelias svarbu. Aš įsitikinus, kad kelias prieš mus veda į socializmą. Tad aš ir sutinku penkiasdešimtuosius metus su viltimi matyt socializmą vienoj šalyje, ir tuo pat sykiu visomis pajėgomis darbuojuos priskubint tą dieną."

D-ė.

Binghamton, N. Y.

Iš Moterų Skyr. Susirinkimo

Moterų Skyriaus susirinkimas įvyko pas drg. A. A. Žemaitienę. Šiame susirinkime narių dalyvavo nedaug, nes nekurios mūsų draugės turėjo kitokių reikalų atlikti. Vienok susirinkimas buvo pasekmingas ir įdomus.

Draugėms J. Navalinskienei ir O. Noreikienei atsisakius važiuoti į Moterų Seimą, į jųjų vietas išrinktos dd. A. Maldaikienė ir O. Mikolojūnienė. Ir pabaigta tvarkyti visi važiavimo reikalai, kad galėtų dalyvauti visos 4 delegatės.

Draugės, kurios rinko aukas arba pasveikinimus dėl Moterų Seimo, pranešė, kad J. Navalinskienė surinkus $8.-75; o O. Girnienė $5.05. Tai visiem, kurie pasveikino Moterų Seimą su aukomis, mes, rinkėjos, tariame didelį ačiu.

Mūsų pikniko komisija pranešė, kad Moterų Skyriaus piknikas įvyks sekmadienį, rugsėjo 17-tą dieną, J. Pleščio darže. Prasidės 12 val. dieną. Rengimo komisija kviečia visas Moterų Skyriaus nares ir visą Binghamtono ir apylinkės plačią visuomenę

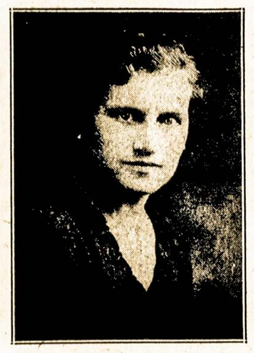

KATRINA PETRIKIENĖ

Veteranė moterų darbuotoja, Moterų Seimo Šaukėjų Komiteto sekretorė, kurios vadovybėje, kolonijų veikėjoms ir veikėjams padedant, sušaukta istoriškasis Amerikos Lietuvių Moterų Seimas. Ji išrinkta ir Seimo sekretore, taipgi Seimo sutvertos Moterų Tarybos Komitetan, kurio pirmame posėdyje ji išrinkta Tarybos sekretore. Linkime gerų sekmių tose didžiose pareigose.

dalyvauti šiame piknike ir praleisti smagiai - draugiškai laiką; pasišokti prie geros muzikos ir pasivaišinti skaniais valgiais ir gėrimais, kuriuos rengėjos rūpestingai pagamins. Bus duodami ir pietūs, kurie kainuos 25c ypatai. Tad pasimatysime visi ir visos būsiančiame piknike.

Sekantis Moterų Skyriaus susirinkimas įvyks irgi pas drg. A. Žemaitienę, 14 Hazel St. Pradžia 7:30 val. vakare. Būtų labai smagu matyti visas Moterų Skyriaus nares šiame susirinkime, nes jis bus gana svarbus, jame bus išduotas raportas iš Moterų Seimo, tad visos draugės turėtų juomi susidomėti.

Moterų Skyr. Koresp.
O. G.

Užbaigkime Vasarinį Sezoną Linksmai

LLD 20 kuopos Moterų Skyrius rengia pikniką užbaigimui vasarinio sezono. Jis įvyks sekmadienį, rugsėjo 17 dieną. Pradžia 12 val. dienos, J. Pleščio darže, visiem gerai žinomoj vietoj.

Šis piknikas bene bus paskutinis šį sezoną, tad turėsime progą dar sykį susirinkti prie bėgančio upelio, tarpe žaliuojančių medžių ir praleisti smagiai laiką. Pasilinksminti-pasivaišinti skaniais valgiais ir gėrimais, kuriuos rengėjos rūpestingai pagamins. Bus proga ir pasišokti prie geros muzikos, kuri griež įvairius šokius. Taipgi bus duodama ir skanūs pietūs, kurių kaina 25c.

Šiame piknike jau bus sugrįžusios ir delegatės iš visuotino Amerikos Lietuvių Moterų Seimo, tai bus proga išgirsti jųjų pranešimus apie Seimą.

Gerbiamoji vietos ir apylinkės lietuvių publiką, esate kviečiami dalyvauti šiame piknike ir sykiu visiem smagiai ir draugiškai pasilinksminti. Pasimatysime visi.

Jeigu tą dieną lytų, tai pasilinksminimas įvyktų Lietuvių Svetainėje, 315 Clinton St., nuo 2 val. po pietų.

Širdingiausiai užprašome visus.

Rengėjos.

Moterims Reikia Organizacijos ir Vieningos Veiklos už Darbus, Gerbuvingą Gyvenimą Šeimynai ir Šaliai, už Pasaulinę Taiką

Moterų Seimo Rezoliucija

Pirmasis Amerikos Lietuvių Moterų Seimas, įvykęs Brooklyno Muziejuje, 185 Eastern Parkway, Brooklyn, N. Y., rugsėjo 7, 8 ir 9 dienomis, 1939 metų, plačiai apsvarstęs moterų padėtį praeities patyrimų ir šių dienų problemų šviesoje, priėjo prie sekamų išvadų:

1—Moterims reikia savų organizacijų, kuriose ir per kurias mes galėtume iškelti, išspręsti ir atatinkamai vykdyti visus moterų reikalus, taipgi pritaikyt sulyg savo sąlygų veiklą įvairiais bendrais visuomeniškais klausimais. Tuo tikslu privalome stiprinti jau esamas nacionalių organizacijų moterų kuopas, taipgi miestų vietines draugijas, kliubus, ratelius, grupes, o kur jų nėra, ten visomis pajėgomis tverti naujas.

Moterų organizacijos galėtų daug pasitarnauti veikloj už darbus ir lygias teises visiems; už visuomenės sveikatą; už geresnę ir saugesnę ateitį jaunimui; prieš persekiojimą ateivių ir ardymą šeimų deportacijomis; už išlaikymą mūsų šalies nuo įsikišimo į karą, ir už pasaulinę taiką.

2—Kadangi didelė didžiuma Amerikos žmonių, o ypatingai lietuvių, pelnosi duoną vienokiu ar kitokiu darbu-kūryba, ir kadangi nedarbas reiškia tragišką sunaikinimą gyvybės palaikymo priemonių ir gyvenimo džiaugsmo, tad mes pasisakome už teisę ir galimybes dirbt visiems, kurie nori ir gali dirbt. Mes manome, kad pasimojimas išrišti nedarbo problemą išmetimu iš darbų moterų yra reakcinė sąvoka, kad jos vykdymas būtų atėmimu moters kaipo žmogaus teisių, ir kad tuomi negalima išrišt nedarbo klausimą.

Mes siūlome naikint nedarbą ne atėmimu iš bent kurios grupės žmonių teisės dirbt ir gyvent, bet trumpinimu darbo valandų ir stiprinimu visuomenės perkamosios galios pakėlimu mokesties už darbą, taipgi palaikymu ir plėtimu viešųju darbų. Mes esame didžiai dėkingos unijizmui už didelę pažanga valandų trumpinime ir algų kėlime, taipgi ponui Rooseveltui ir Naujajai Dalybai už pravestus viešuosius darbus ir pastangas pravesti daugiau, tuomi duodant milionams žmoniu galimybę gaut darbą.

3—Visuomenės sveikata ir saugumas yra visų, ypač moterų, didžiausiu rūpesčiu. Nesveikata ir neužtikrintas šeimos gyvenimas reiškia moterims begalinį rūpestį, slaugymą, skurdą ir, kaip ponia Rooseveltienė pasakė, — skolą ateičiai, ypatingai, kada tas paliečia jaunimą.

Prieš nesveikatą ir nesaugumą privalome darbuotis dviem kryptimis: reikalaujant valdžios paramos ir švietimu. Moterys gali ir privalo išgaut biednuomenės vaikams nemokamus gerus užkandžius mokyklose, sanitariškas mokyklas, geras žaislavietes ir vasarvietes, taipgi sveikatos centrus.

Moterims ir motinoms ypatingai reikalingos klinikos, kuriose mes nemokamai gautume patarimus ir priemones reguliuot savo šeimos skaičių ir tankumą sulyg savo sveikatos ir gyvenimo sąlygų; gaut patarimus ir priežiūrą nėštume; kūdikio ir motinos priežiūrą motinystėj, taipgi priežiūrą kritišku "gyvenimo permainos" laikotarpiu, tuomi žymiai sumažinant bereikalingą moterų liguistumą ir mirtingumą.

Tamsa taipgi labai žalinga visuomenės sveikatai ir saugumui, tad ją privalome naikinti prelekcijomis, diskusijomis, raštu ir visokeriopu švietimu.

Svarbu moterims kultūrintis visose srityse. Lai tveriasi moterų dainos ir kitų menos šakų grupės, lavinimosi ratelliai, anglų kalbos ir rašybos, taipgi pilietybės klasės.

Apart nesaugumo dėl nedarbo, ligos, daugeliui lietuvių, kaipo ateiviams, grumoja suardymas šeimos ir gyvenimo dėl deportacijos, taipgi dėl karo. Prieš šiuos nesaugumo pavojus privalome neatlaidžiai kovoti.

4—Darbas ir gerbūvis, sveikata ir saugumas, kultūra ir šviesus gyvenimas gali klestėti tik kada valdžioj randasi sumanūs, sąžiningi ir visuomenės labui pasišventę žmonės.

Kuri moteris pavestų savo namus globoti nežinomam asmeniui arba apšauktam šaldrai ar žalotojui, o pati nueitų rankas sudėjus snausti? Gi mūsų šalis yra mūsų namais, valdžia tų namų gaspadoriais, kurių rankosna pavedama mūsų gyvenimo ir net gyvybės klausimai, tačiau dar daug mūsų moterų nedalyvauja tų gaspadorių rinkimuose.

Moterų organizacijos galėtų pagelbėti moterims įsisteigti anglų kalbos ir pilietybės klases. Jos privalo plačiai diskusuot šalies ir apylinkės problemas ir kandidatus, dalyvaut rinkimuose.

5—Moterų kilimui organizaciniai ir kultūriniai reikalingi artimesni ryšiai tarp Am. liet. moterų ir su amerikiečių moterų organizacijomis, taipgi su Lietuvos moterimis ir išeivėmis į kitas šalis. Dėlto šis Seimas numato reikalinga įsteigt Lietuviu Moterų Tarybą ar kaip kitaip pavadintą moterų organizacijų centrą. Jis turėtų patarnauti apsimainymui žiniomis apie moterų organizacijų darbuotę ir atsiekimus, priimtų ir perduotu žinias apie moteris liečiančius įstatų projektus ir kitas svarbias moterų problemas, kad moterys galėtų laiku ir tinkamai į jas reaguoti, apsimainytų literatūra.

Tokion Tarybon turėtų būti priimamos visokių pažiūrų moterų organizacijos be atsižadėjimo savo principų ir tradicijų. Vedimui Tarybos darbo, organizacijos turėtų mokėti nedidelę mokestį. Trūkstamas lėšas sukelt liuosnorinėmis organizacijų ir atskiru asmenu aukomis, kaip kad buvo finansuotas šis Seimas.

Tarybos vadovybė turėtų būti renkama laiks nuo laiko Tarybos sušaukiamuose seimuose, kurie galėtų būt šaukiami sulyg reikalo ir Tarybos nuožiūros arba nustatytam skaičiui priklausančių organizacijų reikalaujant.

Seimas atsišaukia į čionai atstovaujamų organizacijų nares su padvigubinta energija mestis darban budavoti jau esamas moterų organizacijas, tverti naujas ir traukti jas į vieningą, sutartiną darbą už šviesesnį gerbūvingą gyvenimą ir už taiką.

Seimo Rezol. Komisija.

NESUPRANTAMI PAVADINIMAI

Nesuprantami pavadinimai kailiams yra tik smalsumui padilginti. Visgi daug įdomiau skamba, kada paprasto ronio kailis pavadinama australaziškų triušiu (rabbit), tankiaplaukio šuns kailis—Mendozos bobru (beaver). Kad ir paprasto ožio kailis, visgi jaučiasi smagiau dėvėt, kada jis pavadinama coney ar jūrų lokiu.

PETRĖ MATULAITYTĖ

Jauna, gabi Kanados lietuvių veikėja ir moterų organizacijos ir veiklos patrijotė iš Montreal, Canada. Ji atstovavo kanadietes moteris Amerikos Lietuvių Moterų Seime, kuriame buvo išrinkta Seimo sekretorės padėjėja. Kanadoj prie LLD kuopų senokai pradėta ir gerai vystosi moterų veikla, auga draugija, platinama spauda. Matulaitytė puikiai pasižymi tuose darbuose.

Dėl Moterų Seimo ir Jo Poseiminių Darbų

Iš pirmesnių pranešimų įvairiuose šio laikraščio puslapiuose, "Laisvės" skaitytojai jau matė, koks įspūdingas ir sekmingas buvo Pirmasis Amerikos Lietuvių Moterų Seimas, įvykęs rugsėjo 7, 8 ir 9 dienomis, Brooklyno Muziejuje, Brooklyne. Skaitlingumu jis nustebino pačias jo šaukėjas. Sudėtimi buvo įdomus, atstovingas.

Seime atstovauta bent trys gentkartės lietuvių moterų: ankstybųjų lietuvių, prieškarinio ir pokarinio laikotarpio iš Lietuvos atvykusios moterys, taipgi Amerikos lietuvaitės. Turėta atstovės iš Kanados, taipgi dalyvavo viešnia iš Lietuvos ir, dėl susidėjusių aplinkybių nebegalėjus asmeniškai pribūti, varde argentiniečių lietuvių atsiuntė raštišką sveikinimą Argentinos lietuvaitė.

Seimo Dalyvės

Delegatės pribuvo iš įvairiausių lietuviškų draugijų. Čia dalyvavo katalikės, laisvamanės, nepriklausomos tikybos išpažintojos, nepartinės ir įvairių partijų rėmėjos bei narės, tačiau kalbose nei sykio nekilo kokių nors užgauliojimų ar nedraugiškumo vienų kitoms. Visų pažiūros buvo pagerbtos. Visos surado bendrą kalbą ir bandė surast bendrą darbą pačių moterų, tautos, šalies ir pasaulio plačios visuomenės gerovei.

Seimo Darbai

Svarbiausiais Seimo darbais buvo: Pasisakymas už taiką ir pasveikinimas prezidento Roosevelto už jo taikos politiką; auklėt jaunimą lietuviškoj - visuomeniškoj dvasioj, pagelbstint jaunimo organizacijoms; akstint didžiules lietuvių organizacijas bendrai steigt seneliams prieglaudą; bendrai su amerikonėmis moterimis darbuotis už valdžios lėšomis klinikas gimdymo kontrolei ir abelnai moterų ir visuomenės sveikatai saugoti.

Įsteigta Moterų Taryba

Pagaliau įsteigta Moterų Taryba, kuri patarnaus visų susidomėjusių organizacijų susisiekimui vienų su kitomis, perduot viena kitai savo patyrimus, kad vienos nuo kitų pasimokinusios organizacijos galėtų sekmingiau veikti ir augti.

Tarybos pirmininke išrinkta A. Jonikienė, sekretore K. Petrikienė, finansų sekretore J. Skeberdytė, iždininke M. K. Sukackienė. Kitos komitето narės yra M. Dundulienė ir O. Stelmokaitė (Stellman).

Seiminės Paskaitos

Seime skaitytos įdomios paskaitos už keletos dienų, o kitos už savaitės kitos bus išleistos sąsiuviniuose ir gausiai platinamos pas Moterų Tarybos sekretorę K. Petrikienę. Jomis galės pasinaudoti visos organizacijos bei moterys bendrų su vyrais organizacijų savo sušauktiems susirinkimams-vakarams pagyvinti ir pagerinti.

Seimo visa eiga bus aprašyta knygelėje, kad ant visados liktųsi lietuvių organizacinio judėjimo istorijoj.

Apie Seimo eigą ir jo darbus, taipgi apie jo dalyves daugiau raštų ir paveikslų tilps sekamose šio skyriaus laidose.

Mažytė.

Moterų Seimo Pabaigtuvės

Rugsėjo devintą po pietų vyko paskutinė seimo sesija. Į ją be deleğačių buvo daug viešnių ir svečių atėję. Posėdžių salė buvo pilna sėdinčių ir stačių.

—Kas sutinka su šio rezoliucija, prašau pakelti ranką, —skamba pirmininkės Sukackienės balsas.

—Kas prieš?—nėra. Skelbiu rezoliuciją priimta.

Ir taip darbų pabaigoje buvo priiminėjamos rezoliucijos. Tarp rezoliucijų priimtas vienbalsiai ir pasveikinimas prezidentui Rooseveltui. Pasveikinimas palydėtas triukšmingais aplodismentais.

Rezoliucijas priėmus pradedamos seimo uždarymo kalbos. Jose daug dėkojama delegatėms už jų stropų ir aktyvų dalyvavimą, jose džiaugiamasi seimo pasisekimu, jose reiškiama daug vilčių ateičiai, ir manoma, kad šis seimas yra ne darbo pabaiga, o jo pradžia. Tikimasi po keleto metų dar skaitlingesnį seimą sušaukti.

Kol posėdžių salėj buvo sakomos baigiamosios kalbos, muziejaus salėje rinkosi publika ir choristai. Lygiai ketvirtą valandą turi prasidėti pabaigtuvių koncertas. Į šį koncertą atėjo pakankamai daug žmonių, tiek lietuvių, tiek kitataučių. O ta salė puošni, didelė, skardi. Jos vidury fontanas, ant grindų patiesalai. Kažin ar kada nors koks lietuviškas choras tokioj salėj yra dainavęs.

Sietyno chorui už gražų sudainavimą turėtų būt pasakyta labai daug ačiu. Tiek pat ačiu, o gal dar ir daugiau turėtų gauti dainininkė Ramoškaitė. Ji savo dainomis publiką žavėjo. Negalima pamiršt ir tų šokėjų, šokusių lietuviškus šokius. Vienu žodžiu, moterų seimo pabaigtuvės buvo įspūdingos. Meg, kurie jose dalyvavom, visada būsim pilni geriausių prisiminimų.

L.

Grupė Lenkijos karo siratų, atgabenta į Londoną, Angliją, kur jie bus užlaikomi, kol karas Lenkijoj pasibaigs.

FAKTAI IŠ LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS ISTORIJOS

(Žemiau telpa ištisas vertimas iš bylos Nr. 8810-1924, New Yorko Aukšč. Teisme N. Y. Apskričiai, kuomet Valstybės Gynėjas uždraudė pardavinėti šios B-vės akcijas. Bylos vardas: "People of the State of New York vs. Lithuanian Development Corporation." Akcininkų komitetas vėliau parūpins parodymus ir iš dabar vedamos bylos.)

Tardymas, pasiremiant N. Y. 1923 m. Įstatymu 649 Skyr., kaip pakeista 1923 m. Įst. 600 Sk., vykęs N. Y. Valstybės Gynėjo raštinėje, 49 Chambers St., New York, N. Y., 1924 m. sausio 14 d.

Tardytojas — Abraham Rosenthal, Valst. Gynėjo Padėjėjas.

Liūdytojai: Andicat Benjamin Strimaitis, L. A. B-vės sekr.

Andicat Benjamin Strimaitis, teisėtai prisaikdintas, paliūdijo sekamai:

P. Rosenthal: Klaus. Tamsta esi Lietuvos Atstatymo B-vės sekretorius?

Ats. Taip, Tamsta.

Kl. Kaip ilgai Tamsta buvai sekretorius? Ats. Nuo 1920 m.

Kl. Kada korporacija buvo suorganizuota? Ats. 1916 metais.

Kl. Kokiam tikslui? Ats. Atstatyti suvargusį (distressed) kraštą Lietuvoje.

Kl. Kiek šios korporacijos kapitalo akcijų buvo visuomenei parduota? Ats. $423,000 vertės.

Kl. Iš kokios akcijų rūšies šios kapitalinės akcijos susideda?

Ats. Visos paprastos (common).

Kl. Po kiek akcija? Ats. $10.00.

Kl. Išleistos akcijos yra paprastos $10.00 par vertės ir $423,000 vertės buvo visuomenei parduota? Ats. Taip, Tamsta.

Kl. Kiek viso yra išleista kapitalinių akcijų? Ats. Inkorporuota, vienas milionas.

Kl. Einant kurios valstybės įstatymais? Ats. Delaware.

Kl. Kada paskutinį kartą jūsų bendrovė siūlė visuomenei akcijų parduoti?

Ats. Kiek aš atsimenu, 1919 m. spalių mėn.

Kl. Jūs visas tas akcijas pardavėt prieš 1919 m.? Ats. Taip, Tamsta.

Kl. Jūs nepardavėt jokių akcijų po 1919 m. Ats. Ne, Tamsta.

Kl. Tamsta buvai sekretorius nuo 1920 metų, ar ne? Ats. Taip, Tamsta.

Kl. Kas yra jūsų bendrovės iždininkas? Ats. A. S. Trečiokas.

Kl. Ar bet kada bendrovė paskelbė dividendą? Ats. Taip, Tamsta.

Kl. Kada? Ats. 1918 ir 1919 m.

Kl. Jokio dividendo neskelbta po 1919 m? Ats. Ne, Tamsta.

Kl. Kokio turto bendrovė turi parodyti už tuos surinktus $423,000?

Ats. Šiuo laiku $120,000.

Kl. Kas yra tas turtas (assets), pasakyk, koks jis yra? Ats. Akcijos lietuviškoje organizacijoje — keturios organizacijos buvo sudarytos Lietuvoje, ir namų nuosavybė New Yorke, esanti 294 — 8th Ave., ir akcijos Baltijos Valstybių Banke, vertos $54,000.

Kl. Jūsų turtas yra apie $120,000? Ats. Taip, Tamsta.

Kl. Ar tas teisinga? Ats. Taip, Tamsta.

Kl. Ir prieš tatai jūs turite akcijų atsakomybę $423,000? Ats. Taip, Tamsta.

Kl. Ar jūs turite bet kokių Europos skyriaus prekių? Ats. Ne, Tamsta, ne dabar. Mes turėjome, buvo gasolino čia atsiųsto, kuris buvo paverstas pinigais.

Kl. Jūs nepardavinėjate akcijų dabar, ir nesiūlėte po 1919 m.? Ats. Ne, Tamsta.

Kl. Ar jūs sutiksite nebepardavinėti jokių akcijų? Ats. Taip, Tamsta, nebent jei visuotiname susirinkime akcininkai nutartų parduoti akcijas, tuomet akcininkai turės tai daryti.

Kl. Jūs negalite nieko daryti, ko ši įstaiga jums neleis. Ar Tamsta pasirašysi sutikimą, kad jūs nebepardavinėsite jokių akcijų? Ats. Aš nesu įgaliotas tatai vienas pasirašyti, be Direktorių Tarybos sutikimo.

Kl. Kada Tamsta gali pasitarti su savo Direktorių Taryba? Ats. Visuotinas susirinkimas bus rytoj, ir trečiadieny bus susirinkimas naujai Tarybai organizuoti.

P. Rosenthal: Aš atidėsiu šį reikalą ligi trečiadienio popiečio, 3 valandai. Tamsta pasitark su savo Direktorių Taryba įgalioti Tamstą pasirašyti, kad jūs nebepardavinėsite daugiau jokių akcijų. Aš taipgi norėčiau, kad Tamsta atsineštum su savim savo Pardavimų Knygą, parodančią, kad Tamstos parodymas yra teisingas kiek liečia, kad jūs nebepardavėt jokių akcijų po 1919 m. liepos mėn. Ats. Taip, Tamsta. Kl. Tamsta turi tuos rekordus? Ats. Taip, Tamsta, tiktai pardavimų šakneles, ir Protokolų Knygą parodyti rezoliuciją nebepardavinėti daugiau akcijų.

Kl. Jei jūsų Protokolų Knyga rodo įrašą, kaip Tamsta sakai, kad daugiau nebebus kapitalinių akcijų pardavimų, aš noriu, kad Tamsta su savim atsineštum tardymo atidėtoje dienoje tokią Protokolų Knygą, parodančią tokį įrašą.

ATIDĖTA ligi trečiadienio, 1924 m. sausio 16 d. 3 val. pp.

(pas.) A. B. Strimaitis.

Prisiekta mano akivaizdoje šią 1924 m. sausio 16 d.

H. W. Bridges
Deputy Attorney General.

TARDYMAS tęsiamas penktadieny, 1924 m. kovo 7 d. 2:30 val. pp.

Liūdytojas — Anicetas B. Strimaitis, sekretorius.

Ponas Rosenthal: Kl. Ar jūs pardavėt kokių kapitalinių akcijų po 1924 m. sausio mėnesio? Ats. Ne, Tamsta.

Kl. Ar jūs jų siūlėte parduoti? Ats. Ne, Tamsta.

Kl. Kokiu bizniu jūsų bendrovė verčiasi dabartiniu laiku? Ats. Vienintėlės MANO biznio pajamos yra nuomų rinkimas, viso apie $8500.

Kl. Kas daroma su tais $8500? Ats. Mes mokame sekretoriaus algą, džianitoriaus, taksus, vandens nuomas ir padengiame visas organizacijos išlaidas.

Kl. Tamsta nori pasakyt, kad $8500 yra brutto pajamos, ir kad iš šios brutto pajamos jūs mokate savo organizacijos išlaidas? Ats. Taip, Tamsta.

Kl. Kiek yra jūsų išlaidų? Ats. Aš sprendžiu $7,000 su kiek.

Kl. Taip kad nebelieka jokių pinigų dividendui skelbti? Ats. Ne, Tamsta.

Kl. Jūs neskelbėte dividendo per praeitus tris ar keturis metus? Ats. Keturis metus. Kl. Jūsų firma šiuo laiku nebegali sumokėti visų savo obligacijų savo akcininkams? Ats. Jokių dividendų, ne.

Kl. Jūs nebegalite jiems atgal sumokėti už jų akcijas netgi? Ats. Ne.

Kl. Jūsų akcijų atsakomybė yra virš $400,000? Ats. Taip, Tamsta.

Kl. Šiose aplinkybėse kaip ilgai jūs galimai galite likti biznyje? Ats. Mes traukiame iš taupmenų. Į tris metus mes atmokėjome $16,000 skolų. Anksčiau mes daugiau turėjome skolų, negu tiek.

Kl. Kaip jūs galėjote atmokėti $16,000 į tris metus, jei jūsų brutto pajamos yra $8500. Jums išmokėjus savo operacijų išlaidas, jūs beturite likus tik apie $1000 į metus? Ats. Mes sutaupėme po $1,500 į metus.

Kl. Kaip jūs galite išmokėti $16,000, jei jūs sutaupote tik $1,500 per metus? Ats. Well, tas būtų atsakomybė (liability).

Kl. Ar yra pareigūnų, gaunančių betkokias algas? Ats. Taip, vienas.

Kl. Kokia jo pavardė? Ats. A. B. Strimaitis.

Kl. Kiek? Ats. $40.00 į savaitę.

Kl. Kokius patarnavimus jis atlieka bendrovei? Ats. Rūpinasi namų dalimi ir dalimi reikalų Europoje.

Kl. Kokius reikalus Europoje Tamsta aprūpini bendrovei? Ats. Susirašinėjimai, instruktuoti manadžerį ką daryti.

Kl. Ką jūs turite Europoje? Ats. Mes turime sudarę keturias organizacijas.

(Bus daugiau)

Amerikos Lietuvių Kongreso Reikalai

P. GRIGAITIS UŽSIMOJO SUDAUŽYT KONGRESĄ

"Naujienose" numery 211, rugsėjo 8 d., patalpinta raštas paties vyriausio redaktoriaus P. Grigaičio, kuriame aprašo "įvykusį" Amerikos Lietuvių Kongreso Centro Komiteto "posėdį."

Man, kaipo Centro Komiteto sekretoriui, šis "posėdis" yra tikru surpryzu, nes jokio posėdžio **nebuvo.**

Iš Grigaičio rašto "Naujienose" matosi, kad "tarimai" šio nebūto posėdžio būsią išsiuntinėti Amerikos Lietuvių Kongreso skyriams ir paskelbti visuomenei per spaudą. Tad šiuomi persergsčiu skyrių valdybas ir visuomenę abelnai, jog tai **nėra ALK Centro Komiteto tarimai, bet tik vienos naujienečių grupės, vadovaujamos P. Grigaičio** ir dėlto tikiuosi visuomenė mokės į tai tinkamai reaguoti.

Kodėl Neįvyko Centro Komiteto Posėdis?

Grigaitis savo rašte aiškina, jog ALK Centro Komiteto posėdis vis vien "įvykęs," nes "vilniečiai" ir nedalyvavo. Girdi, "sekretorius Jonikas tris kartus buvo prašomas sušaukti posėdį, bet vis sakė, kad vilniečiams esą dėl tos ar kitos priežasties nepatogu."

Čia nieko nepaprasto. Nuo pat Kongreso susitvėrimo man buvo pavesta pareiga šaukti Centro Komiteto posėdžius ir kiekvienu sykiu atsiklausdavau telefonu visus narius ar tas laikas jiems yra patogus. Jeigu vienas ar kitas Centro Komiteto narys atsakydavo, jog jam tas vakaras nepatogu, tai pasiūlydavau kitą vakarą. Posėdžio niekados nešaukiau iki pirma visi nesusitaikydavom ant laiko. Čia dar galiu pažymėti, jog daugiausiai posėdžių negalėdavo įvykti originaliai nužymėtu laiku dėlto, kad tai buvo "nepatogu" pačiam P. Grigaičiui.

Kas liečia jį "posėdį," tai jis ne vieniem "vilniečiam" buvo nepatogus, bet ir panelei Mikužiutei. Su ja kalbėjausi Chicagos skyriaus piknike ir sutikome, jog šią savaitę šaukti posėdis kaip man, taip ir jai nepatogu. Abudu sutikome, jog patogiausias laikas posėdžiauti bus kaip panelė Mikužiutė sugrįš iš New Yorko, kur ji šiom dienom išvyko į SLA Pildomosios Tarybos posėdį.

Pagaliaus kodėl p. Grigaitis taip labai užsispyrė atlaikyti Centro Komiteto posėdį rugsėjo 6 dieną? Juk tai jau devintas šių metų mėnuo, o Centro Komitetas posėdžio šiemet dar neturėjo. Ir tai ne iš sekretoriaus ar vilniečių kaltės, bet paties p. Grigaičio. Kelis sykius visi Centro Komiteto nariai yra buvę susirinkę, bet posėdžio nebuvo galima atlaikyti, nes visų pirma Grigaitis pakišdavo tai vienokį, tai kitokį "ultimatumą" Kongresą likviduoti. **Juk ne sekretoriaus ir ne "vilniečių" kaltė, kad jau dvieji metai kaip neskelbiama finansinė Centro Komiteto atskaita.**

Taip dalykams susidėjus Centro Komitetas trumpoj ateityje turės daryti vienokius ar kitokius žingsnius išsinarpliojimui iš tos padėties, į kurią ALK Centro Komitetą padėjo vieno žmogaus užsispyrimas. Bet tie žingsniai bus teisėti tik tada, kada jie bus padaryti viso Centro Komiteto, o ne vieno p. Grigaičio ir kelių jo pasekėjų.

Tad dar kartą perspėju ALK skyrius, jog pavienių žmonių ar grupių pareiškimus nepriimtumėt kaipo Centro Komiteto tarimus. Kaip iki šiol, eidamas ALK Centro Komiteto sekretoriaus pareigas, visais reikalais informuodavau skyrius, taip elgsiuos ir ateityje, niekò neslėpdamas ir nieko nedadėdamas prie to, kas ištikro yra veikiama Centro Komitete.

L. Jonikas,
ALK Centro Komiteto sekretorius,
3150 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Ponia Rooseveltienė kalba į studentus valdžios įstaigoje Darbo Kempėje už Demokratiją, West Park, N. Y. Apie trečdalis studentų yra pabėgėliai iš Vokietijos.

CHARLES'
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
K. Degutis, Savininkas
Prielankus Patarnavimas
306 Union Avenue
Tarp Ten Eyck ir Maujer Sts.
BROOKLYN, N. Y.
Gerai Patryę Barberiai

Clement Vokietaitis
LIETUVIS ADVOKATAS
50 Court Street
Brooklyn, N. Y.
Tel. Triangle 5-3622
168 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 8-7179

FOTOGRAFAS
Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių

Iš senų padarau lus ir krajavus naujus paveikssudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipogi atmaliavoju įvairiom spalvom.
JONAS STOKES
512 Marion St., kamp. Broadway ir Stone Ave., tarpe Eastern Parkway ir Chauncey stočių BMT Line.
BROOKLYN, N. Y.
Tel.: Glenmore 5-6191

Telephone: EVergreen 8-9770
J. GARŠVA
Graborius (Undertaker)
Laidotuvių Direktorius
Išbalzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių; parsamdo automobilius ir karietas veselijoms, krikštynoms ir pasivažinėjimams.
231 BEDFORD AVENUE
Brooklyn, N. Y.

Pasaulinė Paroda Jūsų Namuose

New Yorko Pasaulinės Parodos ir New Yorko miesto Paveikslų Albumas. Didelio formato knyga, 9×12, iš 56 puslapių, spalvuotos spaudos viršeliais, blizgančiai baltos ir aukštos rūšies popieros. Įsigiję šį albumą turėsite Pasaulinę Parodą savo namuose.

ALBUMO KAINA 25c KNYGA

•

Turiningas svarbiais paveikslais iš New Yorko miesto ir iš Pasaulinės Parodos. Gausus šaltinis įvairių informacijų, svarbus kūrinys turėti savo namų knygyne kiekvienam lietuviškai kalbančiam žmogui.

Norėdami įsigyti tik po vieną egzempliorių mokestį galite prisiųsti pašto ženkleliais (USA) postal stamps. Mokestį prašome prisiųsti kartu su užsakymais.

•

GERA NUOLAIDA KAINOJE PLATINTOJAMS

Platintojams, kurie ims nuo 10 iki 24 egzempliorių, kaina po 2oc už egzempliorių, nuo 25 ir daugiau—po 15c už kopiją.

Prašome tuojaus siųsti užsakymus šiuom antrašu:

"LAISVĖ"
427 Lorimer St. Brooklyn, N. Y.

IGNAS SUTKUS
Naujoje Gražioje Vietoje
492 GRAND ST. KAMPAS HOOPER ST.

Tik šiomis dienomis Ignas Sutkus perkėlė savo taverną į naują vietą
Puiki Restauracija
Visokių gėrimų, degtinių, konjakų ir skanaus alaus pas Sutkų yra didelis sandėlis.
REPUBLIC BAR & GRILL
492 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Lietuviams Lankantiems
PASAULINĘ PARODĄ
Lietuvių Įstaiga prie Pasaulinių Fėrų
WINES AND Liquors
Fairview Restaurant & Bar

VALILIONIS ir MARCINKEVIČIUS
Savininkai
Geri Steikai ir Kitoki Valgiai
Degtinės, Vynai ir Alus
•
Vieta mašinom pastatyt. Ši įstaiga yra skersai gatvę nuo Marine budinko, arti Corona entrance į fėrus.
110-62 Corona Ave.
CORONA, L. I., N. Y.
Telephone: Havemeyer 9-9115

NAUJIENA NEWARKUI!
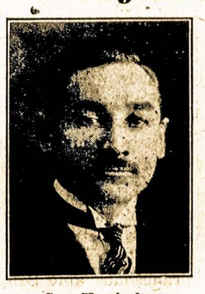
Geo. Kaminskas
GERBIAMIEJI! LANKYKITE
Geo. Kaminsko ir Sūnų
drabužių krautuvę, nes dabar pats laikas. Jau gavome rudeniui 2,000 naujų vilnonių ir nevilnonių blankietų. Jie yra visokių kainų nuo $1.00 iki $15.00.
Taipgi turime visokių kaldrų: vatinių, vilnonių ir plunksninių. Padarytos šilko ir nešilko viršais. Didelis pasirinkimas kortinų ir lovom užtiesalų (bed spreads). Yardais kortinų ir vilnonių audimų didžiausias pasirinkimas.
Turime puikų sandėlį gatavų drabužių vyrams, moterims ir vaikams, visokiems reikalams.
Prašome įsitėmyt vardą ir antrašą:
Geo. Kaminskas ir Sūnai
152 FERRY ST. Cor. Adams St. NEWARK, N. J.

Philadelphia, Pa.

Asmenys, Laimėję Dovanas "Laisvės" Piknike

1-mą dovaną, ser. No. 146, $50, laimėjo M. Belfalta, 708 Mountain St., Philadelphia.

2-rą dovaną, ser. No. 105, $10, laimėjo G. Brazis, 1912 S. Front St., Philadelphia.

3-čią dovaną, ser. No. 210, $10, laimėjo P. Kutra, 4542 Rising Sun Ave., Philadelphia.

4-tą dovaną, ser. No. 190, $10, laimėjo O. Macks, 1530 Edgelw St., Philadelphia.

5-tą dovaną, ser. No. 71, $10, laimėjo C. Kairis, 648 N. 11th St., Philadelphia.

6-tą dovaną, ser. No. 195, $10, laimėjo A. Povilaitis, 707 Buttonwood St., Phila.

7-tą dovaną, ser. No. 562, $5, laimėjo A. Lukaszūnas, 8504 — 89th St., Woodhaven, L. I., N. Y.

8-tą dovaną, ser. No. 241, $5, laimėjo J. Skadin, 633 Colorado Ave., Baltimore, Md.

9-tą dovaną, ser. No. 562, $5, laimėjo J. Drusis, 56 Stagg St., Brooklyn, N. Y.

10-tą dovaną, ser. No. 507, $5, laimėjo W. Petruska, 543 Beria St., Baltimore, Md.

11-tą dovaną, ser. No. 32, $5, laimėjo A. Avigenu, 3144 Gaul St., Philadelphia.

12-tą dovaną, ser. No. 74, $5, laimėjo Wm. Jesusas, 1711 S. 2nd St., Philadelphia.

13-tą dovaną, ser. No. 128, $5, laimėjo J. M. Good, 1121 Pemnington St., Chester, Pa.

14-tą dovaną, ser. No. 41, $5, laimėjo V. Baltrush, 7414 N. 9th St., Philadelphia.

15-tą dovaną, ser. No. 282, $5, laimėjo S. Vasikonis, 1523 W. Dauphin St., Philadelphia.

16-tą dovaną, ser. No. 231, $5, laimėjo M. Šolomskas, 4224 Richmond St., Phila.

17-tą dovaną, ser. No. 174, $5, laimėjo G. Kamaras, 1400 S. 2nd St., Philadelphia.

18-tą dovaną, ser. No. 404, $5, laimėjo G. White, 133-11 Linden Blvd., So. Ozone Park, N. Y.

19-tą dovaną, ser. No. 404, $5, laimėjo M. Stokost, 1316 Halsey St., Brooklyn, N. Y.

20-tą dovaną, ser. No. 295, $5, laimėjo M. Lesutis, 107 Fernon St., Philadelphia.

21-mą dovaną, ser. No. 300, $5, laimėjo S. Usinskas, 5789 E. Rasalie St., Philadelphia.

Visi laimėję dovanas gali kreiptis ypatiškai ar per laiškus pas **J, Bender,** 186 W. Tioga St., Philadelphia, Pa., pristatant laimėjimo tikietą, kuris atitiks kaip pavarde, taip ir serijos numeriu, ir galės gauti savo dovaną.

—o—

Svarbus Susirinkimas

Lietuvių Literatūros Draugijos 10 kuopos svarbus susirinkimas įvyksta rugsėjo 11 d., kaip 8 val. vakare, Liaudies Name, 735 Fairmount Ave., Philadelphijoj. Visi draugai privalo dalyvauti, užsimokėti duoklės ir atsivesti naujų narių prisirašyti prie kuopos. Šiame susirinkime delegatės išduos svarbius raportus iš įvykusio Moterų Seimo Brooklyne. **Kp. Sekr.**

MAYNARD, MASS.

Amerikos Lietuvių Kongreso Piknikas

Yra žmonių, kuriems kongresas ir jo idėja nepatinka. Yra laikraščių, kurie to kongreso ruoštą pikniką rugsėjo mėn. 3 dieną kvietė boikotuoti. Bet sako, jeigu kiaulė ragus turėtų, visą svietą išbadytų. Taip atsitiko ir su tuo pikniku. Jis įvyko, buvo pakankamai didelis, jaukus, jame buvo justi pažangiųjų organizacijų bendradarbiavimo dvasia. Tas piknikas buvo suruoštas 50 draugijų. Amerikos Lietuvių Kongresas dar tebėra gyvas, nors trumpareigiai įsigeidė jį sugriauti.

Piknike pasakytos "Keleivio" redaktoriaus Michelsono ir advokato Bagočiaus kalbos buvo pakankamai tolerantiškos. Jose nebuvo noro užpulti kitaip manančius. Piknike kalbėjo angliškai W. Kubilius, "Laisvės" angliško skyriaus vedėjas. Savo įspūdžius iš Amerikos papasakojo J. Jurginis, piknikan atvykęs iš Brooklyno. Meniškoji programos dalis buvo labai įdomi ir įvairi.

Baigiant programą "Keleivio" redaktorius Michelsonas pasiūlė pikniko dalyviams pasiųsti rezoliuciją Lietuvos vyriausybei. Rezoliucija buvo vienbalsiai priimta. Prieš ją nei vienas pikniko dalyvis rankos nepakėlė, nors piknike dalyvavo įvairių pažiūrų žmonės. Rezoliucijoje prašoma Lietuvos vyriausybė suteikti Lietuvos politiniams kaliniams amnestiją.

Šis piknikas buvo pažangiųjų organizacijų bendradarbiavimo vaisius. Linkėtina, kad ir toliau jis neiširtų. **Rep.**

New Britain, Conn.

Skaudi Nelaimė

Adelė Ščebedukė auto nelaimėje sunkiai buvo sužeista rugp. 29 d., Old Lyme. Bevežant į ligoninę, mirė.

Adelė dar buvo pačiam pražydėjime, 17 m. amžiaus; tik vieną metą laiko jai reikėjo lankyti aukštesniąją mokyklą,— po to pati būtų pradėjus savistovį gyvenimą.

Pirm mokyklos atidarymo Adelė buvo išvykus su savais prieteliais praleisti atostogas. Besivažinėjant, jos grupei įvyko ta nelaimė. Jos grupės automobiliui atsimušus medin, Adelė tapo primušta, o su ja ir kiti keleiviai sužeisti. Iki ji nuvešta į artimiausią ligoninę, bekentėdama didžiausius skausmus, mirė, palikdama jaunus, tvirtus tėvus Mr. ir Mrs. J. Ščebedus, dvi sesutes ir vieną broliuką, kuris tarpe pažangaus jaunimo teikia gražų pavyzdį.

Palaidota rugs. 2 d. su bažnytinėm apeigom didžios minios nulydėta į kapus amžinai ramybei.

Adelės labai liūdi visa likus jos šeima.

Linkėtina Ščebedam pergyventi tą skaudžią nelaimę, netekus jauniausios dukrelės.

J.

Nashua, N. H.

Iš Maynardo Pikniko

Rugsėjo 3 d. teko dalyvauti Mass. lietuvių organizacijų bendrai ruoštam piknike. Žmonių suvažiavo gana daug, bet pats piknikas nebuvo taip didelis, kaip pirmiau buvusieji.

Apart kitokių prašmatnybių, buvo ir programa: kalbėtojai sakė kalbas, dainininkai gražiai padainavo.

Dainomis mus palinksmino dd. Sabaliauskas ir Ig. Kubiliūnas. Juodu gražiai pasolistavo.

Kalbėtojai buvo net 4. Pirmiausiai kalbėjo "Laisvės" angliško Jaunimo Skyriaus vedėjas Walter Kubilius. Jis kalbėjo trumpai, bet kalba buvo įdomi.

Kitu įdomiu kalbėtojum buvo svečias iš Lietuvos, žurnalistas Juozas Jurginis. Kalbėtojas savo vaizdžioj kalboj pareiškė savo įspūdžius iš Amerikos lietuvių vasarinių pramogų ir darė kaikuriuos palyginimus iš Lietuvos žmonių vasarinių parengimų.

Trečiuoju kalbėtojum buvo Stasys Michelsonas, "Keleivio" redaktorius.

Paskutiniuoju kalbėtojum buvo adv. F. J. Bagočius. Jo kalba buvo patenkinanti. Ten pat buvo priimta rezoliucija Lietuvos valdžiai, reikalaujanti, kad ji paliuosuotų politinius kalinius, kurie vis dar tebelaikomi kalėjimuose.

V. Vilkauskas.

Nuo Redakcijos. Jūsų daromas pastabas kaikuriems kalbėtojams laikraštin nutarėm nedėti, nes nemanome, kad iš to būtų nauda plačiai visuomenei.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

WILKES-BARRE, PA.

Penktadienį, rugsėjo 15 d. įvyks LLD 43 kp. susirinkimas, visiems žinomoj vietoj ir paprastu laiku. Todėl vietiniai ir iš toliau nariai dalyvaukite ,atsiveskite ir naujų narių. —Koresp. (215-217)

WORCESTER, MASS.

ALDLD 11 kp. susirinkimas (už rugpjūčio mėnesį) įvyks 14 d. rugsėjo, 7:30 v. v., 29 Endicott St. Visi nariai dalyvaukite ir stengkitės užsimokėti metines duokles. Pereitas susirinkimas nejvyko iš priežasties Kom. Partijos pikniko. — J. M. L. (215-216)

NEWARK, N. J.

Amerikos Lietuvių Kongreso, N. J. Valstijos Apskričio Komiteto platus posėdis įvyks sekmadienį, 17 d. rugsėjo, 9:30 val. ryto, Lietuvių Svetainėj, 180 New York Ave. Visi komiteto nariai dalyvaukite, o jei kurie negalėsit, tai prisiųskite į savo vietą kitą draugą. Posėdis bus labai svarbus. Kas ir atvirutės negaus, tai šitas pakvietimas bus taip geras. (215-217)

NEWARK, N. J.

LLD 5 kp. draugiška Party įvyks sekmadienį, 17 d., A. Mason ūkėj, 2275 Vaux Hall Rd., Union, N. J. Pradžia 2 val. po pietų. Draugai, kviečiame visus atsilankyt ir linksmai laiką praleist tyrame ore tuo pat katru paremsite ir organizaciją. Įžanga vyram $1.00, moterim 50c Gėrimas ir užkandžiai veltui. — Kom. (215-217)

ELIZABETH, N. J.

LDS 33 kp. susirinkimas įvyks trečiadienį, rugsėjo 13 d., 8 v. v. LDP Kliube, 408 Court St. Draugai, prašome visų dalyvauti šiame susirinkime, nes bus daug svarbių dalykų apkalbėjimui. Taipgi atsiveskite naujų narių prirašyti prie kuopos. Sekr. (213-15)

QUALITY FIRST

Endwell Bakery

352 CLINTON St.
BINGHAMTON, N. Y.
Phone 6-9789

Tai rūšis, kurios ilgai laukėte... tokioje formoje, kurios populiariškumas padarė naują rekordą! Nepraleiskite progos įsigyti Amerikos puikiausią stalui sidabrinį setą... garsų per apie šimtą metų... už pusę kainos. Setas susideda iš 8 kavalkų kiekvieno: peilių, šakučių, gardumynam ir sriubai lėkščių ir sriubai šaukštų ir šaltiem valgiam šakučių; sviestui peilis, 16 arbatinių ir cukrui šaukštukų.

Puiki medinė dėžutė apsaugai nuo aptraukimo duodama prie to.

Šaltiem valgiam šakutės, sviesto užtepimui ir po vieną naudojamieji kavalkai už pusę kainos—duodami tik ribuotu skaičium.

Duodame sąlygas išmokėjimui.

Robert Lipton

Įsteigta nuo 1892 metų
701 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.
tarpe Graham ir Manhattan Aves.
Tel.: Stagg 2-2173
EKSPERTAI TAISYME

Kita krautuvė randasi
PLAINFIELD, N. J. po antrašu:
206 WEST FRONT STREET
Atsineškite šį skelbimą ir gaukite nuolaidą.

Telefonas: Humboldt 2-7964

Dr.J.J.Kaškiaučius

530 SUMMER AVENUE,
Arti Chestnut Avenue
NEWARK, N. J.

VALANDOS: 2—4 ir 6—8.
Nėra valandų sekmadieniais.

Lietuvių Restaurantas
BAR ir GRILL

Gaminam valgius ir turime Amerikos išdirbimo ir importuotų degtinių, visokių vynų ir gero alaus.

Savininkas
Joseph Zeidat
411 Grand Street
BROOKLYN, N. Y.

Estate of
BARRY P. SHALINS
(Shalinskas)
FUNERAL HOME
VESTIE E. DAVIS
Licensed Mgr.
84-02 Jamaica Ave.
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.

Suteikiam garbingas laidotuves
$150
Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.
Tel. Virginia 7-4499

JOSEPHINE ir ANTANO KASMOČIŲ
GRAŽUS PAVILIONAS
Puiki salė baliam, banketam ir kitokiem pokiliam
PUIKUS PARKAS PIKNIKAM LAIKYTI
Restauracija; Amerikinio ir Europinio Stiliaus Valgiai

Konjakai, Šampanai, Degtinės, Vynai ir Alus
Oficialis vardas **STEAMBOAT INN** Telefonas Great Neck 1546
91 STEAMBOAT ROAD, GREAT NECK, N. Y.

VINCAS J. DAUNORA
APTIEKORIUS
DAUNORO Cold & Grippe Powders nuramina karštligę ir galvos skaudėjimą iš priežasties slogos—šalčio
Gaukite šiandien, tiktai 75 centai.
229 BEDFORD AVE.
KAMPAS NORTH 4TH GATVĖS
BROOKLYN, NEW YORK

FRANK DOMIKAITIS
RESTAURACIJA
417 Lorimer St. Brooklyn "Laisvės" Name
GERIAUSIOS RŪŠIES VALGIAI
Gaminami Europiško ir Amerikoniško stiliaus. Puikūs, lietuviško namų darbo, kilbasai ir kepta paršiena; gaspadoriškai nuvirti kopūstai ir barščiai.
Atdara Nuo Anksti Ryto Iki Vėlai Vakaro
Vasaros laiku visada yra gražus pasirinkimas pieniškų valgių ir daržovių, virtų ir žalių.

Chroniškos Ligos Gydomos
KRAUJO, ODOS IR NERVŲ LIGOS, ABELNAS SILPNUMAS, SKILVIO IR ŽARNŲ LIGOS, HEMORRHOIDAI, (KRAUJAVIMAI) IR KITI MĖSLAŽARNĖS NESVEIKUMAI, INKSTŲ IR PŪSLĖS vargai ir kitos Chroniškos Vyrų ir Moterų Ligos sekmingai gydomos. Kreipkitės į Dr. Zins su pasitikėjimu. Leiskite man išaiškint jūsų sveikatos stovį be jokios jum prievolės. Daromi Kraujo ir Šlapimo Tyrimai, X-Spindulial. Prieinami atlygimai. Sąlygos jums pagal išgalią. ĮSTYRIMAS DOVANAI
DR. L. ZINS (Praktikuojąs jau 27 Metus)
110 East 16 St., N. Y. Tarp 4th Ave. ir Irving Pl.
Valandos 10 A. M. iki 8 P. M. Sekmad. 10 iki 2

VIENATINIS LIETUVIŠKAS
KABARETAS
STANLEY MISUNAS
Savininkas
Muzika ir Floor Show kiekvieną penktadienį ir šeštadienį
Degtinės, Konjakai, Vynai, Alus ir Valgiai
PARAMOUNT CABARET
473 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Prie R. K. O. Republic Teatro

NOTARY PUBLIC

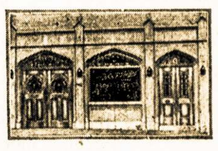

Telephone STagg 2-5043

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
660 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Puikiai įrengtos dvi koplyčios duodamos mylimiems pašarvoti dovanai
Nuliūdimo valandoj, kreipkitės pas mus, patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.

Office Phone EVergreen 8-1090 Inside Phone EVergreen 4-6485
FLUSHING
Russian & Turkish Baths, Inc.
29-31 Morrell Street Brooklyn, N. Y.

Open Day and Night
Managed by
RHEA TEITELBAUM

Vapor Room, Turkish Room, Russian Room, Large Swimming Pool, Fresh Artesian Water, Restaurant, Barber Shop, Sleeping Accomodations.
Admission 50c, day & night, Saturday night 75c
Special Rates per Week
LADIES' DAYS: Mon. and Tues. from 12 a. m. to 11 p. m. After 11 p. m. for gents
GENTS' DAYS: Wed., Thurs., Fri., Sat. and Sun. all day and night

VARPO KEPTUVĖ
36-42 Stagg St. Tel. Stagg 2-5938 Brooklyn, N. Y.
Varpo Keptuvės Kėksai Vestuvėm ir Parėm Yra Skaniausi

JAUNUOLIAI AUGA SVEIKI IR STIPRŪS VALGYDAMI
"VARPO"
Keptuvės
DUONĄ

Rūgšti ruginė, saldi ruginė, čielų kviečių, čielų rugių, senviečiam duona, balta duona, Caleh ir raisin duona. Taipgi kepama roliai ir bandukės. Puikiausias pasirinkimas skaniausių kėksų-pyragų; Pineapple Cake, Apple Cake, Cheese Cake, Coffee Cake, Butter Cake, Bunke ir Spice Cake, Stollen, Doughnuts, Pies, Pastries, Apple Turnovers ir Jelly Rolls.
Siunčiame duoną per paštą į kitus miestus, specialiai greitai pristato. Ant jūsų pareikalavimo, suteiksime informacijas apie svorį ir kainas.
VARPAS BAKERY 36-42 Stagg Street Brooklyn, N. Y.

SKELBKITĖS "LAISVĖJE"

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Lietuviai Sovietų Pavilijone

Lietuvių diena buvo geras daiktas. Žmonės iš visur suvažiavo, išgirdo dainų, pamatė Lietuvos Pavilijoną, susitiko pažįstamus. Tie patys žmonės būriais ėjo ir į Sovietų Pavilijoną. Jų nereikėjo nei kviesti, nei agituoti eiti, jie ėjo patys, žiūrinėjo ir matytus daiktus vertino. Viena senutė žiūri į didelę marmurinę skulptūrą ir klausia savo draugą:

—Tai čia Leninas?

—Taip, Leninas.

—Kažin, ar jis dar gyvas?

—Ne, nebegyvas, jis mirė, regis, 1924.

—Tiesa, tiesa, aš buvau sumaišiusi. Leninas miręs, Stalinas gyvas. Ak, aš apie politiką mažai žinau, bet reikia žinot, reikia viską žinot. Va, kaip čia viskas gražu, o kiti sako Rusija nieko neturi, nieko ten nėra. Niekus kalba.

Nemažai lietuvių spraudėsi ir į restoraną rusų vodkos paragauti.

Rep.

Iš "Susipažinimo" Pikniko

Pereitą šeštadienį "Vienybė" (Dexter Parke) ruošė pikniką — "pasaulio lietuvių dienos susipažinimo" pikniką. Matyt, vienybiečiai manė iš Lietuvių Dienos gerokai pasidaryti pelno ir nubaidyti nuo savo slenkščio tą nelabąją krizio šmėklą. Jie tam naudojo ir Lietuvių Dieną ir dr. J. Šliupą ir visas priemones.

Deja, į pikniką susirinko visiškai mažytė saujalė žmonių —gal 150, gal 200. Vadinasi, jų piknike buvo mažiau žmonių negu lietuvių moterų bankiete.

Suėję patys artimiausieji vienybiečiai, susipažino patys su savimi ir tuo viskas užsibaigė.

Rep.

Nepaprastas Komunistų Susirinkimas

Pirmadienio vakare New Yorko didžiausioj svetainėje New Madison Square Garden įvyko šio miesto komunistų surengtas masinis mitingas paminėti Komunistų Partijos 20 metų gyvavimo sukaktį. Tai buvo labai didelis ir nepaprastas susirinkimas visais atžvilgiais.

Ta milžiniška svetainė buvo sausakimša. O jon sutelpa dvidešimt tūkstančių žmonių. Programai einant, pirmininkas d. Amter pranešė, kad dar apie dešimt tūkstančių žmonių nebegalėjo sutilpti ir turėjo grįžti nuo svetainės durų atgal namo.

Mitingo programa susidėjo iš prakalbų, dainų ir muzikos. Programa buvo pradėta lygiai pažymėtu laiku, 8:00 val. ir baigta 11 val. Šių žodžių rašytojui jau senokai teko matyti kitą tokį entuziastišką susirinkimą, kaip šis kad buvo.

Visi kalbėtojai buvo puikūs. Kalbėjo Amteris, Krumbein, James W. Ford, močiutė Bloor ir Browderis. Browderis pasakė svarbiausią ir ryškiausią prakalbą. Jis analizavo tarptautinę ir Amerikos situaciją, einantį karą ir nepuolimo sutarties padarymą tarpe Vokietijos ir Sovietų Sąjungos. Kiekvieną jo pabrėžimą ta milžiniška masė žmonių lydėjo ilgais aplodismentais.

Laike savo kalbos Browderis skaitė atvirą laišką, kurį šiomis dienomis priėmė Chicagoje įvykus Komunistų Partijos konferencija, prezidentui Rooseveltui ir kongresmonams. Tame laiške komunistai šaukia suvienyti visus Amerikos žmones kovai prieš karą, už taiką ir nugalėjimui krizio. Komunistai pasižada nuoširdžiausiai remti Roosevelto vedamą politiką dėl įvykdymo taikos ir ragina jį savo pastangas surišti su panašiomis pastangomis Sovietų Sąjungos.

Dainų programa buvo žavėjanti. O dainavo negrų dainininkų grupė — trys jaunos merginos ir keturi jauni vyrai. Dainavo gražias liaudiškas ir darbininkiškas dainas. Dainavo taip gražiai, taip meliodiškai, jog publika nenorėjo jų paleisti nuo estrados. Dainavo taipgi Mordecai Bauman. Tai tikrai nepaprastas dainininkas. Ir jis sužavėjo skaitlingą publiką. Klausantis jo, man kilo mintis, ar negalima būtų šitą pirmos klasės dainininką gauti į mūsų dienraščio koncertus. Tai būtų programos žvaigždė.

Susirinkimas pasibaigė priimdamas rezoliuciją, kurioje pasižadama remti prezidento Roosevelto taikos politiką ir lenkų tautos didvyrišką kovą už nepriklausomybę.

Už svetainės durų, kai svietas pasipylė gatvėse, sakau vienam šalia manęs: "Tai ir svieto, visos gatvės tapo užplūstos." O jis atsakė: "Nepamiršk, jog čia buvo susirinkęs pusėtino dydžio miestas—dvidešimt tūkstančių tai juk pusėtinas miestas!"

PRAŠOME Į TALKĄ

Šį trečiadienį, 13 d. rugs.-Sept., "Laisvės" salėje, 8 val. vakaro, įvyks susirinkimas reikalu "Laisvės" Jubilėjinio Bankieto, kuris įvyks 24 d. rugsėjo-Sept., Ideal Ballroom salėje.

Prašome visų "Laisvės" širdingų rėmėjų, vyrų ir moterų dalyvauti šiame susirinkime ir padėti aptarti bankieto reikalus. Bankietui reiks darbininkų ir gaspadinių. Prašome ateiti į šį susirinkimą ir pasisakyti, kokį darbą apsiimsite bankiete.

Kas Bus ir Ko Galima Tikėtis

Lenkija ir Vokietija kariauja. Ar įvyks naujas pasaulinis karas? Kaip gali pasibaigti šis karas?

Tais klausimais kalbės drg. D. M. Šolomskas, Lietuvių Literatūros Draugijos 1 kuopos susirinkime ketvirtadienio vakare, rugs. 14 d. Todėl draugijos nariai ir pritarėjai kviečiami skaitlingai dalyvauti.

Svarbu ir tas, kad tie, kurie per kuopą gaunate mūsų žurnalą "Šviesą", galėsite atsiimti trečią žurnalo numerį, nes jis jau gatavas. Taipgi mūsų draugijos knyga už 1939 metus jau gatava ir gausite šiame susirinkime. Knyga pavadinta "Lietuvių Tautinio Atbudimo Pionieriai." Ją parašė Dr. Petrika.

Kai kurie esat apsiėmę iškolektuoti narines duokles iš tų, kurie užvilko užsimokėti, pasiskubinkite ir tai atlikite iki susirinkimo. Neužsimokėję duoklių turėtumėte ateiti į šį susirinkimą ir patys užsimokėti.

1 Kp. Organiz.

Lankėsi Dr. D. Pilka

Pereitą pirmadienį "Laisvėje" lankėsi bostonietis dr. D. Pilka. Jis buvo Lietuvių Dienoj Pasaulio Parodoj, pasisvečiavo Brooklyne ir vėl išvyko atgal Bostonan.

Dr. Pilka nesenai parašė ir išleido Liet. Kalbos Gramatiką, pritaikytą Amerikos lietuviams. Jis taipgi daug rašo apie sveikatą. "Laisvei" atvežė pluoštą raštų iš sveikatos srities ir žada parašyti daugiau.

Kadaise, prieš eilę metų, dr. Pilka gyveno Brooklyne ir tais laikais daug veikė visuomeniškoj dirvoj; nenuleidžia rankų jis ir dabar, gyvendamas Bostone.

Iš Floridos į Brooklyną

Rugsėjo 5 dieną buvo atvykus į Brooklyną iš Floridos Ona Bubnienė palaidoti savo mirusį brolį. Ta proga taipgi aplankė Pasaulinę Parodą ir visus Long Island biznierius. Paskui skubiai grįžo atgal į Floridą.

MIRĖ

Joseph Ratto, 77 m. amž., 150 Meserole St., mirė rugsėjo 7 d., Kings County ligoninėj. Kūnas buvo pašarvotas graboriaus Bieliausko koplyčioj. Palaidotas rugsėjo 9 d. Alyvų Kalnelio kapinėse.

Jonas Bruzgiliavičius, 45 m. amž., 15 Scholes St., mirė rugsėjo 8 d., Greenpoint ligoninėj. Kūnas buvo pašarvotas graboriaus Bieliausko koplyčioj. Palaidotas rugsėjo 11 d., Alyvų Kalnelio kapinėse.

Marijona Albertienė, 38 m. amž., 408 St. Marks Ave., mirė rugsėjo 10 d., Kings County ligoninėj. Kūnas pašarvotas namuose. Bus palaidota rugsėjo 13 d., Holy Cross kapinėse.

Jonas Kurtinitis, 54 m. amž., 185 Ave C., New York, mirė rugsėjo 9 d., Bellevue ligoninėj. Kūnas pašarvotas namuose. Bus palaidotas rugsėjo 13 d., Kalvarijos kapinėse. Laidotuvių apeigas prižiūri graborius Matthew P. Ballas (Bieliauskas).

Lankėsi "Laisvėje"

Lankėsi "Laisvėje" Elzbieta Kansas ir Ona Visockienė, iš Hartfordo, Conn. Drg. Kansas pirmu sykiu buvo "Laisvėje" ir jai mūsų spaustuvė labai patiko. Dr-gė Visockienė paaukojo dienraščiui $1. Abi viešnios išvyko atgal antradienį.

Pirmadienio ryte išvažiavo iš New Yorko draugai Žvingilai ("Keleivio" įkurėjai). Jie buvo Pasaulio Parodoj, Lietuvių Dienoje. Grįždamas drg. Žvingilas sako: **"Liko dar pora doleriukų nepraleistų Parodoje, tai palieku "Laisvei."** Palinkėjo savo dienraščiui pasisekimo ir ant toliau ir išsiskubino į Bostoną.

Atvažiavęs šeštadienio popietį drg. Žvingilas aukojo $1 Agitacijos Fondui.

Draugė Eva Simonienė (Dr. Simono žmona) iš Clevelando, kuri buvo delegate suvažiavime, pirmadienio vakare atsisveikino su "Laisvės" štabu ir grįžo namo. Savo dienraščiui dovanų paliko $1 ir dar atsiprašė, kad tik tiek tegalinti duoti.

Taipgi pirmadienį išvažiavo namo drg. J. Gudeliauskas su žmona, minersvilliečiai. Jie svečiavosi porą dienų pas P. Šolomską.

Verkia Tie Amerikiečiai Lietuviai, Kurie Negali Sugrįžti Amerikon

Vakar "Laisvėje" pranešėme, kad iš Lietuvos sugrįžo drg. Petras Baranauskas, kuris parsivežė daug svarbių patyrimų ir įspūdžių iš savo kelionės po Lietuvą. O tuos įspūdžius jis, laikui bėgant, perduos "Laisvės" skaitytojams.

Šį sykį jis reporteriui papasakojo tiktai keletą bruožių iš kelionės. Sakė, kad jis laimingas, jog buvo Lietuvon nuvykęs švedų laivu, tai dar galėjo sugrįžti. Sugrįžo laivu "Kungsholm." Ir tai buvęs paskutinis laivas, kuris priėmęs pasažierius į Ameriką.

Bet Lietuvoje yra amerikiečių lietuvių, kurie buvo nuvykę vokiečių laivais. Jie dabar sugrįžti nebegali, niekas jų nebeveža. Gi jų likimas labai liudnas, sako d. Baranauskas. Kai kurie jų praleido paskutinius centus ir jau buvo pasirengę grįžti atgal Amerikon. Bet užėjo karas... Dabar, girdi, kai kurie stačiai verkia dėl savo tokio sunkaus ir pavojingo likimo.

Šiuo laivu pirmadienį sugrįžo dvidešimt amerikiečių lietuvių. Viso laivu važiavę 1,500 žmonių — tai daugiau, negu paprastai laivas veždavęs. Mat, daugybė amerikiečių nori sugrįžti iš Europos, tai švedų laivai turi daugiau pasažierių, negu reikia. Ir laivas plaukęs kažin kaip aplinkui, kitais keliais, idant išvengus susidūrimo su vokiečių submarinais.

Jiems beplaukiant laivu, pasiekus žinia, kad naziai nuskandino anglų laivą "Athenia." Laive "Kungsholm" kilęs didelis sąjudis, žmonės su didele baime pasitikę tą baisią žinią. Jie jautė, kad gali ir juos ištikti tokia pat katastrofa ir gal ne vienam teks amžinai atsigulti okeano dugne.

Kartu važiavę nemažai lenkų ir vokiečių amerikiečių. Aišku, kad jų tarpe ėjo karšti ginčai dėl karo tarpe Lenkijos ir Vokietijos. Buvę net pusėtinų susirėmimų.

Lietuvoje, sako Petras, vargo dar labai daug. Bet, girdi, apie tai ir kitus savo patyrimus aš pats plačiai pasidalinsiu su dienraščio skaitytojais.

Petras labai linksmas, kad pasiekė šios šalies krantus ir vėl dabar galės su mumis darbuotis.

Rep.

Pranešimas

BROOKLYN, N. Y.

Lietuvių Amalgameitų kriaučių lokalas 54, rengia metinį balių, spalių 14 d. Grand Paradise Svetainėje, 318 Grand St., kampas Havemeyer St. Visi lietuviai gerai žino, kad Kriaučių Baliai yra linksmi ir skaitlingi. Gros Jono Navicko ir jo Naktinių Pelėdų Orkestra. Įžanga yra 25c asmeniui. Durys atdaros 6:30 v. v. Kviečiame visus dalyvauti. — Baliaus sekr. A. Linkus, Jr. (215-216)

BROOKLYN, N. Y.

Dr. Martin Luther Draugija rengia bankietą, kuris įvyks 4 d. lapkričio, Liet. Am. Pil. Kliubo Svetainėj, 280 Union Ave. Kviečiame visus brooklyniečius dalyvauti mūsų bankiete ir prašome kitų draugijų tą dieną nieko nerengti. — Bankieto Komitetas. (214-215)

SUSIRINKIMAI

MASPETH, N. Y.

Ketvirtadienį, 14 rugsėjo, 8 val. vakaro, Zabelskio svetainėj įvyks ALDLD 138-tos kuopos mėnesinis susirinkimas. Visi nariai kviečiami dalyvaut. — Sekr. (215-216)

C. BROOKLYN, N. Y.

LDS 46 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks trečiadienį, rugsėjo 13 d. pas drg. Burneikį, 76 Hudson Ave., 7:30 val. vak. Visi nariai būkite laiku. Valdyba. (213-15)

Lietuvių Kūro Kompanija

ĮDEDAME
MASTER-KRAFT OIL BURNERS
Į JŪSŲ SENĄ AR NAUJĄ ŠILDYTUVĄ
(Steam Boiler)

• • •

Mūsų inžinieriai išmieruos jūsų namus ir įdės tinkamą "burner" arba visą garo arba karšto vandenio sistemą. Maloniai suteikiame aprokavimus be jokio mokesčio.

•

TRU-EMBER FUEL CO., INC.
485 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Telefonas EVergreen 7-1661

TURIME SUKELTI PINIGŲ

Nupigintas Išpardavimas

Vyrų Siūtų, Lengvų ir Žieminių Paltų

Drabužiai pasiūti iš geriausių vilnonių audimų, vėliausių modelių, vadovaujančių siuvėjų, tokios kainos, už kurias jums apsimoka pirkti dabar. Darbas ir audimai bus brangesni šį rudenį.

Štai kai kurios mūsų kainos!

Siūtai ar Overkautai vertės $20.00, dabar... $14.50
Siūtai ar Overkautai vertės $22.50, dabar.. $16.50
Siūtai ar Overkautai vertės $24.50, dabar.. $18.50

Dabar Eina Išpardavimas Pas
NARINS SONS
670 Grand St., cor. Manhattan Ave.,
Brooklyn, N. Y.

Namų Rakandų Krautuvė

A. WEITZNER
VERTEIVIS
Divonai-Uždangai-Linolijos

•

Vėliausios Mados Kambarių Rakandai
Virtuvei, Miegamajam Kambariui
Gyvenamajam Kambariui ir Valgomajam Kambariui

•

301 Grand Street Telefonas
Brooklyn, N. Y. EVergreen 7-6673

Mateušas Simonavičius

Gražiai Įrengta Susiėjimams Įstaiga

Vietos ir importuotos degtinės ir vynai, geriausių bravorų alus ir ėlius. Kada būsite Brooklyne, užeikite susipažinti.

Kiekvieną subatą karšta vakarienė. Atskiras kambarys, užėjimui su moterimis. Nedėliomis atdaras nuo 1 valandos dieną iki vėlai.

426 South 5th Street Brooklyn, N. Y.
Blokas nuo Hewes elevelterio stoties Tel. Evergreen 4-9568

Dienraščio "Laisvės" Jubilėjinis

BANKIETAS

Visas rugsėjo mėnuo yra skiriamas minėjimui 20-ties metų sukakties kaip "Laisvė" eina dienraščiu. Rugsėjo mėnesiu turime gauti "Laisvei" naujų skaitytojų, gauti "Laisvės" bendrovei naujų šėrininkų ir ruošti jubilėjinius parengimus.

Sekmadienį, Rugsėjo 24 September

Įvyks Jubilėjinis bankietas Brooklyne. Tai bus iškilmingas paminėjimas mūsų dienraščio 20-ties metų gyvavimo. Šiame bankiete dalyvaus

L. Pruseika ir V. Paukštys

Didieji "Laisvės" veteranai, Paukštys yra vienas iš "Laisvės" įsteigėjų ir jis buvo dienraščio pirmuoju vyriausiu redaktorium. Prūseika iš kelių atvejų buvo "Laisvės' vyriausiu redaktorium ir dabar yra jos bendradarbiu ir rėmėju. Taipgi bus visa eilė kitų senų "Laisvės bu davotojų, bendradarbių ir platintojų.

• • •

Bankietas Bus Ideal Ballroom

151 Knickerbocker Avenue, Kampas Flushing Ave.

Kiekvienas "Laisvės" skaitytojas kiekvienas rėmėjas, platintojas ir bendradarbis iš artimos Brooklyno apylinkės yra prašomas dalyvauti šiame bankiete.

PRAŠOME IŠANKSTO ĮSIGYTI BILIETUS

Bankieto bilietai jau platinami. Prašome iš anksto įsigyti bilietus. Kaina $1.25.